

25. november 2021

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 7. december 2021

- 1) Revision af pengeoverførselsforordningen
KOM(2021)422 2
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 2) Enslydende regler for anvendelse af reducerede momssatser i EU
KOM(2018)20
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 3) Fremskridtsrapport på forslag i fit-for-55-pakken (CO₂-grænsetilpasningsmekanisme, energibeskatningsdirektivet, social klimafond)
KOM-dokument foreligger ikke endnu
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 4) Fremskridtsrapport om styrkelse af bankunionen
KOM-dokument foreligger ikke 10
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 5) Kommissionens pakke om kapitalmarkedsunionen – præsentation af forslag
KOM-dokument foreligger ikke 17
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 6) Pakke af nye EU-tiltag på hvidvaskområdet – fremskridtsrapport
KOM(2021) 420, KOM(2021) 421, KOM(2021) 422, KOM(2021) 423 30
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 7) Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)
KOM(2020)408,
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 8) Det europæiske semester 2022: Kommissionens årlige undersøgelse for bæredygtig vækst, varslingsrapport og udkast til anbefalinger til euroområdet som helhed
KOM(2021)740, KOM(2021)741, KOM(2021)742
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 9) Det Europæiske Finanspolitiske Råds årsrapport
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 10) Revision af Adfærdskodeksgruppens mandat
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet

Dagsordenspunkt 1: Revision af pengeoverførselsforordningen

KOM(2021)422

1. Resume

Kommissionen har 20. juli 2021 fremsat forslag til ændring af EU's forordning om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler og ved overførsler af visse kryptoaktiver (pengeoverførselsforordningen).

Forslaget udvider det nuværende anvendelsesområde for pengeoverførselsforordningen til også at omfatte kryptoaktivitjenester ved overførsler af kryptoaktiver. Kryptoaktivitjenester udfører på vegne af deres kunder bl.a. opbevaring, administration og overførsler af kryptoaktiver. Kunder kan eksempelvis være privatkunder og virksomheder.

Forslaget skal sikre implementering i EU af en anbefaling fra Financial Action Task Force (FATF), der er et mellemstatsligt samarbejde om hvidvaskbekæmpelse.

Forslaget er en del af Kommissionens hvidvaskpakke, hvis formål overordnet er at styrke EU's regler til forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, øge reglernes klarhed samt at sikre overensstemmelse med internationale standarder og anden EU-lovgivning. Pakken består ud over pengeoverførselsforordningen af et forslag til etablering af en fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed, forslag til ændring af hvidvaskdirektivet og forslag til en ny hvidvaskforordning.

Formandskabet har fremlagt et kompromisforslag til ændring af pengeoverførselsforordningen og sigter på snarlig enighed i Rådet, hvorefter forslaget skal forhandles med Europa-Parlamentet, når det har fastlagt sin holdning. Formandskabet ønsker en hurtig proces for forslaget for at bringe EU-lovgivningen i overensstemmelse med FATF-anbefalingen. Sagen er ikke på dagsordenen for ECOFIN 7. december 2021. Der er ikke fremlagt kompromisforslag om de øvrige forslag i hvidvaskpakken, som fortsat drøftes på teknisk niveau i Rådet.

Regeringen støtter generelt Kommissionens pakke af forslag til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, herunder ændring af pengeoverførselsforordningen. Regeringen lægger vægt på, at forslaget fuldt ud skal implementere FATF-anbefalingen på området, så kryptoaktivitjenester, som gennemfører overførsler af kryptoaktiver på vegne af deres kunder, som minimum er omfattet af de samme regler som udbydere af overførsler af midler, dvs. sedler, mønter, kontopenge eller elektroniske penge, herunder at der er klare og gennemsigtige regler.

Regeringen finder, at kompromisforslaget om ændring af pengeoverførselsforordningen imødekommer danske prioriteter og vil kunne støtte et kompromis svarende hertil eller tæt herpå.

Der henvises i øvrigt til grund- og nærhedsnotater om forslagene i hvidvaskpakken oversendt til Folketingets Europaudvalg 15. oktober 2021.

2. Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af pengeoverførselsforordningen som en del af hvidvaskpakken med en række lovforslag til at styrke EU's regler om

forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme. Pakken blev fremsat 20. juli 2021. Pakken består ud over pengeoverførselsforordningen af et forslag til etablering af en fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed, forslag til ændring af hvidvaskdirektivet og forslag til en ny hvidvaskforordning.

Pengeoverførselsforordningen¹ har været gældende siden maj 2017 og har til formål at sikre, at pengeoverførsler kan spores fuldt ud, idet der sikres fremsendelse af oplysninger gennem hele betalingskæden. Med forordningen blev der indført et system, der forpligter betalingsformidlere, fx et kreditinstitut, til at medsende oplysninger om overfører og modtager ved pengeoverførsler. Det gælder basale identitetsoplysninger som navn, adresse og kontonummer.

Pengeoverførselsforordningens regler omfatter dog ikke overførsler af såkaldte kryptoaktiver. Kryptoaktiver er et rent digitalt aktiv (fx valuta eller værdipapirer), der alene udstedes, handles og opbevares digitalt. Det særegne ved kryptoaktiver er, at ejerskab, handel og overførsler med dem registreres ved hjælp af et decentralt netværk af databaser, hvilket står i modsætning til traditionelle overførsler mellem fx banker, der benytter en central database (fx en centralbank).

I 2018 blev der vedtaget internationale standarder af Financial Action Task Force (FATF) for deling af oplysninger ved overførsler af kryptoaktiver.²

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 114 i Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), som vedrører harmonisering af bestemmelser vedrørende det indre marked. Europa-Parlamentet og Rådet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til ændring af pengeoverførselsforordningen implementerer en anbefaling fra Financial Action Task Force (FATF). Anbefalingen fastsætter krav om informationsdeling mellem kryptoaktivtjenester ved overførsler af kryptoaktiver på samme måde som ved ”almindelige” pengeoverførsler, *jf. tabel 1*. Anbefalingen fastsætter krav om, hvilke informationer der skal medsendes ved overførsler af kryptovaluta.³ Formålet er at imødegå, at kryptoaktiver og tilhørende tjenester anvendes til hvidvask.

Kommissionen foreslår på den baggrund således at udvide anvendelsesområdet for pengeoverførselsforordningen til også at omfatte overførsler af kryptoaktiver foretaget af kryptoaktivtjenester (”Crypto Asset Service Providers” – CASPer). Kryptoaktivtjenester omfatter bl.a. opbevaring og administration af kryptoaktiver

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/847 af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler.

² FATF blev etableret i 1989 og er et mellemstatsligt internationalt samarbejde om bl.a. bekæmpelse af hvidvask. Danmark har været fast medlem af FATF siden 1991. Herudover er Kommissionen og 14 andre EU-lande medlemmer.

³ Anbefaling 15 (9) (b), der trådte i kraft i 2019.

på vegne af en tredjepart (dvs. kryptoaktivtjenesters kunder), veksling mellem kryptoaktiver og penge udstedt af en centralbank (fx kroner og euro) eller formidlinger af overførsler med kryptoaktiver på vegne af en kunde. Kunder hos kryptoaktivtjenester kan eksempelvis være privatkunder og virksomheder.

Kravene i forslaget til ændret forordning gælder kryptoaktivtjenester, hvor transaktioner involverer enten en traditionel pengeoverførsel eller en overførsel af kryptoaktiver mellem en kryptoaktivtjeneste og en anden forpligtet enhed (fx mellem to kryptoaktivtjenester, eller mellem en kryptoaktivtjeneste og et pengeinstitut). Kravene foreslås at gælde for overførsler på mindst EUR 1.000. For transaktioner under EUR 1.000 foreslås lempede krav til hvilken information, der skal medsendes overførslen.

Alle transaktioner, der involverer overførsler af kryptoaktiver, skal behandles som værende grænseoverskridende og dermed opfylde enslydende krav, uanset om overførslen sker inden for samme EU-land eller på tværs af EU-lande.⁴

Tabel 1

Forslag til ændring af pengeoverførselsforordningen

	Beskrivelse
Gældende regler	Betalingsformidlere (fx pengeinstitutter) skal ved pengeoverførsler medsende oplysninger (navn, adresse og kontonummer) om overfører og modtager
Kommissionens forslag	Anvendelsesområdet for pengeoverførselsforordningen udvides til også at omfatte overførsler af kryptoaktiver foretaget af en kryptoaktivtjeneste til en anden kryptoaktivtjeneste på vegne af deres kunder. Kravene gælder for overførsler af kryptoaktiver på mindst EUR 1.000
Formandskabets kompromisforslag	Kommissionens forslag fastholdes generelt med den ændring, at kravene gælder for alle overførsler af kryptoaktiver til og fra kryptoaktivtjenester, uanset aktivernes værdi, dvs. at overførsler på under EUR 1.000 også omfattes. Derudover udvides kravene i forordningen til også at omfatte tilfælde, hvor en kunde gennem en kryptoaktivtjeneste overfører et kryptoaktiv til en modtager (person eller virksomhed), der ikke benytter en kryptoaktivtjeneste.

Kilde: Kommissionen, formandskabet og egen tilvirkning.

Kommissionen foreslår, at den kryptoaktivtjeneste, som forestår en overførsel af kryptoaktiver fra en kunde, fx en person eller virksomhed (overfører), skal sikre, at

⁴ Overførelser fra EU til tredjelande er omfattet af forslaget. Overførsler fra tredjelande til EU er ikke omfattet, men overførslen bør blive afvist af kryptoaktivtjenesten i EU, såfremt en risikovurdering taler for dette. En afvisning betyder i praksis, at overførslen skal tilbageføres til afsenderen.

overførslen ledsages af navnet på overfører, overførers kontonummer, hvor en sådan konto findes og bruges til at behandle transaktionen, samt overførers identitetsoplysninger. Overførers kryptoaktivtjeneste skal desuden sikre, at overførslen ledsages af navnet på den person eller virksomhed, som modtager overførslen af kryptoaktiver, modtagers kontonummer, og hvor en sådan konto findes og bruges til at behandle transaktionen.

Den kryptoaktivtjeneste, som på vegne af sine kunder modtager en overførsel af kryptoaktiver, skal indføre effektive procedurer til at konstatere, om overførslen af kryptoaktiver er ledsaget af de påkrævede oplysninger om overfører.

Kommissionens forslag fastholdes generelt i formandskabets kompromisforslag med to undtagelser.

For det første lægger kompromisforslaget op til, at alle overførsler af kryptoaktiver til og fra kryptoaktivtjenester, uanset aktivernes værdi, skal være omfattet af krav til den medfølgende information, dvs. at også overførsler med en værdi på under EUR 1.000 omfattes kravene i forordningen.

For det andet udvides kravene i forordningen til også at omfatte de tilfælde, hvor der overføres kryptoaktiver til/fra en kryptoaktivtjeneste fra/til en person eller virksomhed, der ikke benytter en kryptoaktivtjeneste.

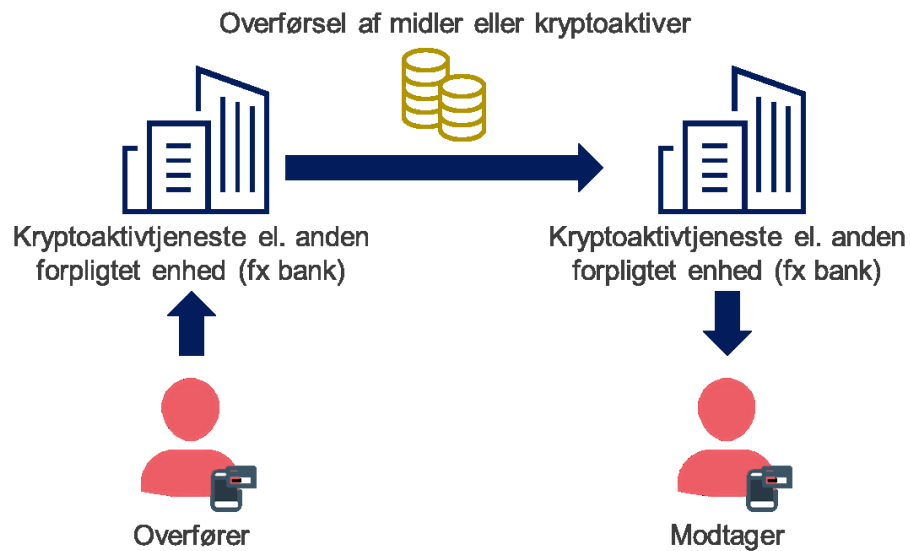
Derved går kompromisforslaget længere end Kommissionens forslag og FATF-anbefalingen, hvor denne type af overførsler ikke er omfattet. Der stilles i kompromisforslaget krav om, at kryptoaktivtjenestens kunde, som overfører eller modtager et kryptoaktiv, skal afgive informationer om modtageren eller afsenderen af overførslen af et kryptoaktiv, så kryptoaktivtjenesten kan verificere informationen og dermed overførslen af et kryptoaktiv.

Typerne af overførelser, der omfattes af pengeoverførelsesdirektivet i hhv. Kommissionens forslag og formandsskabets kompromisforslag, er illustreret i *figur 1*.

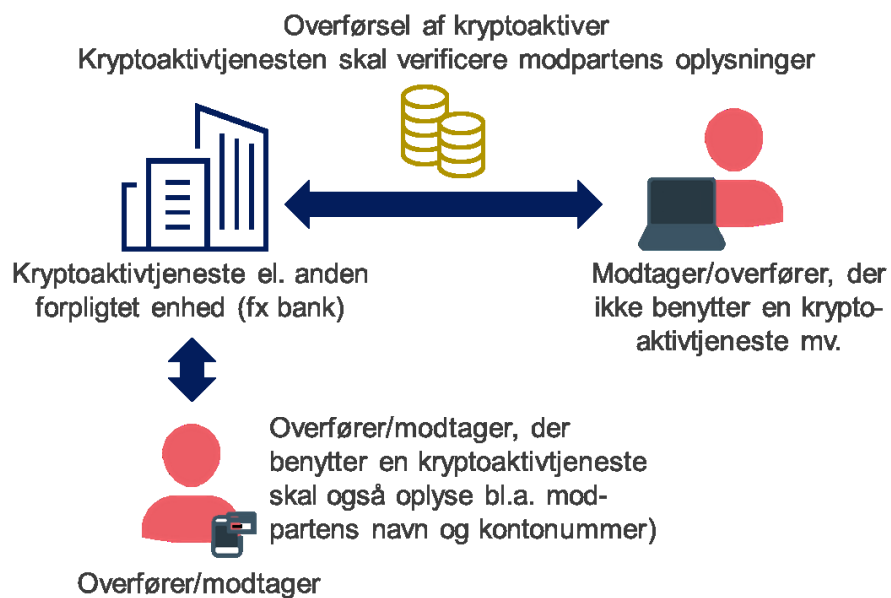
Figur 1
Typer af overførsler der omfattes pengeoverførelsesforordningen

✓ **Kommissionens forslag**

✓ **Kompromisforslaget**

✓ **Kompromisforslaget**

Anm.: Kommissionens forslag omfatter kun overførsler af midler eller kryptoaktiver, der overstiger EUR 1.000.

Kilde: Kommissionens forslag, formandsskabets kompromisforslag og egen tilvirkning

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget. Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at grænseoverskridende penge- og værdioverførsler mellem EU-landene kun kan reguleres effektivt på EU-plan, hvorfor de er reguleret i pengeoverførselsforordningen. Overførsler af kryptoaktiver falder på nuværende tidspunkt uden for anvendelsesområdet for EU-lovgivningen om finansielle tjenesteydelser, hvilket eksponerer indehavere af kryptoaktiver for risici for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme og eksponerer EU generelt for hvidvask og terrorfinansiering.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at grænseoverskridende penge- og værdioverførsler mellem EU-landene bedst reguleres på EU-plan, og at kryptoaktiver skal være omfattet af disse regler. Det er på den baggrund regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Pengeoverførselsområdet er i EU reguleret direkte i form af en forordning uden yderligere implementering i dansk ret.

Forslaget vil, idet det er en forordning, være direkte gældende i Danmark. Der forventes ikke at være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser.

Det er Finanstilsynet, som fører tilsyn med virksomheder omfattet af pengeoverførselsforordningen og derfor vil skulle føre tilsyn med kryptoaktivtjenester. Det vil kræve ekstra ressourcer til oplæring og den konkrete tilsynsopgave, ligesom Finanstilsynets vejledning skal opdateres. Det bemærkes, at Finanstilsynet finansieres af afgifter pålagt virksomhederne under tilsyn.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Tiltag til styrkelse af hvidvaskbekæmpelsen forventes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da de kan forebygge og bekæmpe kriminalitet og styrke tilliden og robustheden af eksempelvis finansielle virksomheder og det finansielle system generelt.

Udvidelsen af pengeoverførselsforordningen til også at omfatte overførsler af kryptoaktiver ventes på den baggrund generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser. De erhvervsøkonomiske konsekvenser består i, at virksomheder under betegnelsen kryptoaktivtjenester (CASPer) fremover skal overholde pengeoverførselsforordningens krav og dermed overholde regler for registrering af basale identitetsoplysninger som navn,

adresse, kontonummer på parterne involveret i en overførsel. Bestemmelserne forventes at omfatte relativt få danske virksomheder.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring EU-specialudvalg for den finansielle sektor med frist for bemærkninger den 17. august 2021. Der henvises til grund- og nærhedsnotat om forslaget af 15. oktober 2021 for en gennemgang af høringssvarene.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes bredt at støtte formandskabets kompromisforslag, idet der er generel enighed om vigtigheden af at implementere FATF-anbefalingen i EU-lovgivning og ved at sikre at overførsler af kryptoaktiver bliver omfattet af pengeoverførselsforordningen.

En række lande har ønsket, at tærsklen for lempede krav for transaktioner under EUR 1.000 fjernes for kryptoaktiver, men fastholdes på EUR 1.000 for midler dvs. sedler, mønter, kontopenge og elektroniske penge. I den forbindelse har en række lande understreget vigtigheden af teknologineutralitet, dvs. at ensartede aktiviteter reguleres efter samme regler, og disse lande har efterspurgt data på, at kryptoaktiver er mere udsat for hvidvask- og terrorfinansiering end fx sedler og kontopenge.

Der har været bred opbakning blandt EU-landene til en hurtig proces for ændringen af pengeoverførselsforordningen for at bringe EU-lovgivningen i overensstemmelse med FATF-anbefalingen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen har stort fokus på at bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering. Det er afgørende, at der bliver slået hårdt ned over for denne type kriminalitet. En styrket indsats skal både finde sted nationalt og på EU-niveau i lyset af den ofte grænseoverskridende karakter af hvidvask.

Regeringen støtter Kommissionens pakke af forslag til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Det ligger i forlængelse af de seneste års danske initiativer til hvidvaskbekæmpelse. Det er en prioritet for regeringen, at de nye initiativer på hvidvaskområdet får den tiltænkte merværdi og styrker indsatsen på området.

Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag til ændring af pengeoverførselsforordningen og mener, at det er vigtigt, at overførsler af kryptoaktiver som minimum underlægges samme regler som overførsler af midler.

Regeringen lægger vægt på, at forslaget til ændring af pengeoverførselsforordningen fuldt ud skal implementere FATF-anbefalingen på området, så kryptoaktivtjenester, som gennemfører overførsler af kryptoaktiver, som minimum er omfattet af de samme regler som udbydere af overførsler af midler, dvs. sedler, mønter, kontopenge eller elektroniske penge. Det støttes, at grænsen på EUR 1.000 for informationskrav ifm. overførsler af kryptoaktiver fjernes.

Regeringen arbejder for et styrket værn mod hvidvask og terrorfinansiering, hvor mest mulig aktivitet behandles via kryptoaktivtjenester, hvor der er bedst sporbarhed af overførsler. I den forbindelse havde man fra dansk side gerne set en løsning på linje med Kommissionens forslag, hvor der ikke er krav om informationer om overføreren eller modtageren i en overførsel af kryptoaktiver, hvis kun den ene part gør brug af en kryptoaktivtjeneste, eller alternativt, at overførsler i disse tilfælde kun skal verificeres af tjenesten, hvis en risikovurdering taler for det. Det skyldes, at det vurderes at kunne være vanskeligt for kryptoaktivtjenesten at verificere oplysninger, som kunden, som overfører eller modtager et kryptoaktiv, indgiver om sin modpart, hvis modparten ikke bruger en kryptoaktivtjeneste. Regeringen kan dog ud fra en samlet vurdering tilslutte sig kompromiset også på dette punkt i lyset af den brede støtte blandt de andre EU-lande.

Regeringen støtter formandskabets tilgang i kompromisforslaget, hvor ændringen af pengeoverførselsforordningen forhandles separat fra den resterende hvidvaskpakke med henblik på at sikre, at EU-lovgivningen på dette område hurtigst muligt bringes i overensstemmelse med FATF-anbefalingen.

Regeringen finder, at kompromisforslaget om ændring af pengeoverførselsforordningen samlet set imødekommer danske prioriteter og vil styrke indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering og forventer at kunne støtte et kompromis svarende hertil eller tæt herpå.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens pakke af forslag om nye EU-tiltag på hvidvaskområdet er forelagt Folketingets Europaudvalg 8. juli 2021 forud for ECOFIN 13. juli 2021 samt skriftligt forud for ekstraordinært ECOFIN 26. juli 2021.

Grund- og nærhedsnotat om forslagene i hvidvaskpakken er oversendt til Folketingets Europaudvalg 15. oktober 2021. Det gælder dels et notat om forslag til etablering af en EU-hvidvasktilsynsmyndighed, samt notat om forslagene til ændring af hvidvaskdirektivet, ny hvidvaskforordning og ændring af pengeoverførselsforordningen.

Dagsordenspunkt 4: Fremskridtsrapport om styrkelse af bankunionen

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

ECOFIN 7. december 2021 ventes forelagt en halvårlig fremskridtsrapport fra formandskabet om styrkelse af bankunionen (det styrkede banksamarbejde). Fremskridtsrapporten til ECOFIN redegør for status for arbejdet med at styrke bankunionen. Fra dansk side forventer man at kunne tage fremskridtsrapporten til efterretning.

Aktuelt pågår et arbejde blandt EU-landene med at styrke bankunionen, dels på teknisk niveau og dels i den udvidede eurogruppe (uformelle møder for finansministrene fra alle EU-lande). EU-landene drøfter bl.a. mulighederne for etablering af en sektorfinansieret fælles indskyderforsikringsordning (EDIS) for landene i bankunionen, styrkelse af EU-rammerne for håndtering af nødlidende kreditinstitutter samt tiltag til at styrke kreditinstitutters robusthed og mindske risikoen for finansielle kriser i EU-landene.

Udvidet eurogruppe ventes ifm. ECOFIN 7. december 2021 at gøre status og drøfte det videre arbejde med styrkelse af bankunionen. Drøftelserne ventes at fortsætte i 1. halvår 2022

Evt. konkrete lovgivningsforslag fra Kommissionen i opfølgning på drøftelserne vil skulle fremsættes og drøftes i de sædvanlige EU-lovgivningsprocesser, og vil i den forbindelse skulle behandles i ECOFIN på et senere tidspunkt.

Der henvises i øvrigt til tidligere samlenotater om styrkelse af bankunionen oversendt til Folketingets Europaudvalg, senest forud for ECOFIN 18. juni 2021.

2. Baggrund

Bankunionen består af et fælles tilsyn ("Single Supervisory Mechanism" – SSM) i regi af Den Europæiske Centralbank, ECB, samt en fælles afviklingsmyndighed ("Single Resolution Mechanism/Board" – SRM/SRB), herunder en sektorfinansieret afviklingsfond ("Single Resolution Fund" – SRF). Bankunionen (ECB/SSM og SRM/SRB) er i funktion. Eurolandene deltager automatisk i bankunionen og ikke-eurolande kan vælge at deltage. Siden juli 2020 har ikke-eurolandene Bulgarien og Kroatien deltaget i bankunionen.

Kommissionen foreslog i 2015 en sektorfinansieret fælles indskyderforsikringsordning ("European Deposit Insurance Scheme" – EDIS) i bankunionen. ECOFIN vedtog i juni 2016, at politiske drøftelser om EDIS først indledes, når der er sket tilstrækkelige fremskridt med risikoreduktion i kreditinstitutterne, dvs. tiltag til at forbedre institutternes robusthed og reducere risikoen for kriser (risikoreduktions tiltag). EDIS vil alene omfatte bankunionens deltagerlande, mens risikoreduktions tiltag o.l. er finansiel regulering, der vedrører det indre marked og som udgangspunkt vil gælde for alle EU-lande og ikke kun for lande i bankunionen.

På det udvidede eurotopmøde i december 2018 besluttede EU-landene at nedsætte en højniveauarbejdsgruppe ("High Level Working Group" – HLWG), som skal skabe fremskridt mod etableringen af EDIS sammen med andre tiltag til styrkelse af bankunionen, herunder risikoreduktionstiltag. HLWG rapporterer løbende til EU-landenes finansministre i udvidet eurogruppe.

Drøftelserne blandt EU-landene om at styrke bankunionen finder også sted i en arbejdsgruppe i Rådet ("Ad Hoc Working Party on the Strengthening of the Banking Union" – AHWP) samt i en arbejdsgruppe i Kommissionen ("Expert Group on Banking, Payments and Insurance" – EGBPI).

Rådets formandskab ventes i forbindelse med ECOFIN 7. december 2021 at fremlægge en fremskridtsrapport om styrkelse af bankunionen.

3. Formål og indhold

EU-landenes drøftelser som led i styrkelsen af bankunionen handler bl.a. om krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter i EU-landene, fælles indskyderforsikringsordning (EDIS) for landene i bankunionen, tiltag til at styrke bankers grænseoverskridende aktiviteter ("Cross Border Integration") og EU-regulering af institutters beholdninger af statsobligationer ("Regulatory Treatment of Sovereign Exposures" – RTSE).

En højniveauarbejdsgruppe ventes at rapportere om drøftelserne i 2. halvår 2021 til udvidet eurogruppe forud for ECOFIN 7. december 2021. Udvidet eurogruppe ventes at drøfte den overordnede retning for det videre arbejde med at styrke bankunionen. Det skal ikke træffes beslutninger om konkrete tiltag. Drøftelserne om styrkelse af bankunionen ventes at fortsætte i 1. halvår 2022.⁵

Krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter

EU-landene drøfter, hvordan de fælles europæiske rammer for at håndtere nødlidende kreditinstitutter kan styrkes. Disse rammer består i EU's krisehåndteringsdirektiv ("Bank Recovery and Resolution Directive" – BRRD) for alle EU-lande og forordningen om afviklingsmekanismen for bankunionens deltagerlande (SRM-forordningen, "Regulation on Single Resolution Mechanism"). Rammerne for krisehåndtering og eventuelle ændringer heri omfatter i udgangspunktet alle EU-lande.

Drøftelserne omfatter en række sammenhængende emner, herunder:

- **Styrkelse af de fælles EU-rammer for krisehåndtering af nødlidende kreditinstitutter (BRRD/SRM-forordningen):** Det afgørende kriterie for, om krisehåndtering af nødlidende institutter sker inden for rammerne af de fælles europæiske regler i BRRD/SRM-forordningen er, om afviklingsmyndigheden (SRB i bankunionen og nationale myndigheder i lande uden for

⁵ Det nuværende arbejde med bankunionen foregår på basis af en køreplan besluttet i ECOFIN i juni 2016: [Council Conclusions on a roadmap to complete the Banking Union - Consilium \(europa.eu\)](https://www.consilium.europa.eu/en/press/communications/1447/).

bankunionen) vurderer, at det er i *offentlighedens interesse* at afvikle et institut ("Public Interest Assessment" – PIA).⁶

- BRRD/SRM-forordningen indebærer bl.a., at aktionærer og kreditorer i nødlidende institutter bærer tab (bail-in). En sektorfinansieret afviklingsfond kan anvendes til at dække tab og rekapitalisere instituttet, når der er gennemført bail-in svarende til mindst 8 pct. af instituttets passiver. Alternativt, såfremt instituttet ikke håndteres inden for rammerne af BRRD/SRM-forordningen, håndteres instituttet iht. nationale regler og procedurer for insolvens o.l. i det land, hvor instituttet er hjemmehørende.
- Drøftelserne handler om, hvorvidt (fortolkningen af) kriteriet (offentlighedens interesse) for at krisehåndtere nødlidende institutter inden for rammerne af BRRD/SRM-forordningen skal ændres og evt. udvides, så flere nødlidende institutter kan forventes håndteret inden for disse fælleseuropæiske rammer, frem for nationale (insolvens)rammer.
- **Krisehåndtering af mindre og mellemstore kreditinstitutter**, som ikke håndteres inden for rammerne af BRRD/SRM-forordningen:
- Drøftelserne handler om, hvorvidt der skal indføres et nyt fælleseuropæisk regime for krisehåndtering af mindre og mellemstore kreditinstitutter, som ikke krisehåndteres inden for rammerne af BRRD/SRM-forordningen, og hvordan regimet i givet fald skal udformes, herunder ift. regler for at aktionærer og kreditorer i nødlidende institutter bærer tab (bail-in). Overordnet skal det nye regime sikre, at nødlidende institutter likvideres og ophører (exit) på ordentlig vis.
- De videre drøftelser vil kunne omfatte en mulig yderligere harmonisering af EU-landenes nationale regler for insolvensbehandling af nødlidende institutter, herunder vedr. kreditorhierarki, dvs. rækkefølgen i hvilken kreditorer i nødlidende institutter bærer tab.
- Drøftelserne vedrører også rammerne for brug af indskydergarantifonde ("Deposit Guarantee Schemes" – DGS) til krisehåndtering, dvs. i hvilke situationer, der nærmere kan gøres brug af indskydergarantifonde til at understøtte krisehåndtering af et institut i problemer. Indskydergarantifonde kan bruges til at udbetale penge til indskydere som led i indskydergarantien (udbetalingssituationer), men kan – på visse betingelser – også bruges til at forhindre, at der opstår behov herfor (forebyggende/alternative tiltag), hvis den forebyggende/alternative anvendelse er billigere for indskydergarantifonden.
- **Rammerne for brug af offentlige midler til krisehåndtering.** EU's statsstøtteregler indeholder krav om byrdefordeling, dvs. at aktionærer og kreditorer bærer tab, før der kan gives statsstøtte ifm. krisehåndtering af kreditinstitutter, men indeholder ikke som BRRD/SRM-forordningen et konkret

⁶ Krisehåndtering iht. BRRD/SRM-forordningen er i offentlighedens interesse, hvis det er nødvendigt for at opnå afviklingsmålene fastlagt i BRRD/SRM-forordningen, som er at **a)** sikre videreførelsen af kritiske funktioner, **b)** undgå betydelige negative virkninger for finansiel stabilitet, **c)** beskytte offentlige midler ved at minimere afhængigheden af ekstraordinær finansiel støtte fra det offentlige, **d)** beskytte indskydere omfattet af indskydergaranti, **e)** beskytte kundernes midler og aktiver.

- krav om bail-in på mindst 8 pct. af et nødlidende instituts passiver, førend afviklingsfonden kan anvendes til at dække tab eller rekapitalisere instituttet.
- Det drøftes bl.a., om Kommissionens meddelelse fra 2013 om EU-rammerne for statsstøtte til kreditinstitutter ("Banking Communication") skal ændres og i højere grad svare til reglerne i BRRD/SRM-forordningen, så reglerne for at aktionærer og kreditorer i nødlidende institutter bærer tab, skal være mere ensartede, uanset om institutterne krisehåndteres inden for BRRD/SRM-forordningen eller inden for nationale insolvensrammer og statsstøttereglerne.

Kommissionen ventes i løbet af 2022 at fremlægge forslag til revision af rammerne for krisehåndtering (revision af BRRD/SRM-forordningen og direktiv om nationale indskydergarantier (DGSD)). I sammenhæng med dette arbejde ventes Kommissionen at gennemføre en revision af rammerne for statsstøtte til kreditinstitutter (revision af bankmeddelelsen).

Fælles indskyderforsikring, EDIS

EU-landene drøfter, om der skal være en fælles indskyderforsikringsordning i bankunionen, og om der fortsat skal være nationale indskydergarantiordninger, samt hvordan sammenhængene mellem disse ordninger i givet fald skal være.

Det bliver bl.a. drøftet hvordan indledende faser af EDIS kan se ud, og hvordan en endelig løsning for EDIS kan udformes og indføres, samt hvordan EDIS kan etableres i sammenhæng med risikoreduktionstiltag. Derudover drøftes, hvilke finansielle institutter EDIS nærmere skal omfatte, i hvilke situationer EDIS vil kunne anvendes samt sammenhæng mellem EDIS og de øvrige krisehåndteringsrammer.

Fælles for alle de drøftede modeller for en indledende fase af EDIS er, at der alene ydes likviditetsstøtte og ikke tabsdeling, dvs. at et deltagende lands nationale indskydergarantifond kan opnå lån fra de øvrige landes fonde, hvor lånene skal tilbagebetales. Et spørgsmål er, om man efter en mulig første fase med likviditetsdækning skal gå over til fuld risikodeling mellem deltagerlandenes institutter, hvor der etableres en egentlig fælles indskyderforsikring, som både kan dække likviditet og tab. Både likviditets- og tabsdækning er en del af Kommissionens 2015-forslag.

Tiltag til at styrke kreditinstitutters grænseoverskridende aktiviteter

EU-landene drøfter tiltag til at styrke kreditinstitutters grænseoverskridende aktiviteter på tværs af det indre marked.

Drøftelserne handler bl.a. om, hvorvidt balancen mellem kompetencer til tilsyns- og afviklingsmyndigheder i EU-landene skal ændres i retning af flere kompetencer til hjemlande ("home" – det land hvor et institut er hjemmehørende) og færre kompetencer til værtslande ("host" – det land hvor et institut har et datterselskab). Det kaldes home-host-balancen. Det kan fx vedrøre kompetencer vedr. tilsyn og regulering af kreditinstitutters kapital og likviditet samt afvikling, herunder krav til nedskrivningsegne passiver i kreditinstitutter (NEP).

Det drøftes, om værtslandene så til gengæld skal have nogle sikkerhedsmekanismer ("safeguards"), som kan værne dem mod utilsigtede konsekvenser af en ændret home-host-balance og sikre finansiel stabilitet i værtslandene.

Regulering af statseksporeringer (RTSE) og etablering af et sikkert aktiv ("safe asset")

Kreditinstitutters statseksporeringer (beholdninger af statsobligationer) opnår i dag en særbehandling i reguleringen (i EU's kapitalkravsforordning), hvor der som hovedregel ikke er krav til institutterne om kapital til at modstå tab på statseksporeringerne eller grænser for, hvor store statseksporeringerne må være.

EU-landene drøfter, om den nuværende regulering af institutternes statseksporeringer skal ændres, fx i retning af kapitalkrav afhængig af statseksporeringerens størrelse ('koncentrationsrisiko') og evt. ift. risikoen ved enkelte statseksporeringer ('kreditrisiko'). En reform af reguleringen af statseksporeringer (RTSE-reform) vil i udgangspunktet gælde for alle EU-lande.

I sammenhæng hermed drøftes, om der bør etableres et såkaldt sikkert aktiv ("safe asset"), dvs. et finansielt aktiv med lav risiko, som institutterne kan investere i som et alternativ til statseksporeringer mod deres hjemland. Drøftelserne er endnu på et tidligt stadie.

Reform af eurolandenes lånefacilitet og fælles offentlig bagstopper for afviklingsfonden

Der arbejdes derudover på nationalt at ratificere en aftalt reform af eurolandenes lånefacilitet, ESM ("European Stability Mechanism"), og en aftalt tidlig indførelse af en fælles offentlig bagstopper (fra 2022 i stedet for fra 2024). Bagstopperen består af en kreditlinje fra ESM og parallelle kreditlinjer fra hvert deltagende ikke-euro-lande. Bagstopperen kan i sidste ende yde lån til bankunionens sektorfinansierede afviklingsfond, SRF, efter at et nødlidende kreditinstituts aktionærer og kreditorer har båret tab (bail-in) og midlerne i SRF er opbrugt. Lån skal altid tilbagebetales, således at bagstopperen er finanspolitisk neutral på mellemlang sigt.⁷

Reformen af ESM og en tidlig indførelse af bagstopperen for SRF blev besluttet i udvidet eurogruppe ifm. ECOFIN 1. december 2020. Den tidlige indførelse af bagstopperen blev muliggjort af, at der vurderedes at være sket tilstrækkeligt fremskridt med at styrke EU-landenes institutters robusthed (risikoreduktion).

Ikke-eurolande, som vælger at deltage i bankunionen, vil kunne deltage i bagstopperen på ligeværdige vilkår med eurolande.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om fremskridtsrapporten.

⁷ Kun eurolande er omfattet af og ratificerer ændringen af ESM-traktaten. Den tidligere indførelse af bagstopperen sker med en ændring af en mellemstatslig aftale om SRF ("Intergovernmental Agreement on SRF"), som alle EU-lande (undtagen Sverige) har underskrevet. Danmark ratificerer først ændringen af IGA, hvis Danmark måtte vælge at deltage i bankunionen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

ECOFIN's drøftelse af status for bankunionen har ikke i sig selv konsekvenser for gældende dansk ret. Tiltag vedr. finansiel regulering for alle EU-lande, som drøftes i sammenhæng med styrkelsen af bankunionen, kan have konsekvenser for gældende dansk ret. Det vil afhænge af udformningen af de enkelte tiltag.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

ECOFIN's drøftelse af status for bankunionen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser

ECOFIN's drøftelse af status for bankunionen har ikke i sig selv samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Tiltag til at styrke bankunionen kan have sådanne konsekvenser. Det vil afhænge af udformningen af det enkelte tiltag.

8. Høringer

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage fremskridtsrapporten til efterretning og støtte et videre arbejde med muligheder for at styrke bankunionen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen forventer at kunne tage fremskridtsrapporten til efterretning. Regeringen støtter generelt arbejdet med at styrke bankunionen.

Der arbejdes overordnet for at styrke bankunionen, det indre marked og EU-landenes kreditinstitutters robusthed gennem passende og målrettede tiltag i den finansielle regulering omfattende alle EU-lande.

Det skal sikres, at ikke-eurolande kan vælge at deltage i bankunionen på ligeværdige vilkår med eurolande, hvilket foreløbig generelt vurderes at været sikret.

De gældende rammer for krisehåndtering og indskudsgarantiordninger fungerer generelt godt i Danmark. Regeringen er åben overfor målrettede justeringer af EU-reglerne for at sikre øget ensartethed og effektivitet. Der skal dog fortsat sikres en passende fleksibilitet, så det er muligt at bevare den danske tilgang til krisehåndtering, hvor nødlidende institutter som udgangspunkt afvikles kontrolleret, og bankkunder dermed vil have uhindret adgang til deres konti og bankforretninger, samtidig med, at der undgås brug af skatteydernes penge ifm. bankkriser.

Det støttes, at statsstøttere reglerne for finansielle institutter bringes i overensstemmelse med BRRD, herunder i relation til tabsabsorbering, så det i endnu højere grad

end i dag sikres, at det er institutternes aktionærer og kreditorer, som betaler regningen for bankkriser – ikke skatteyderne.

En reform af reguleringen af statsobligationer mv. (RTSE-reform) støttes, således at kapitalkrav afspejler risikoen for tab på disse obligationer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Tidligere fremskridtrapporter om styrkelse af bankunionen har været forelagt Folketingets Europaudvalg, senest ifm. ECOFIN 18. juni 2021.

Dagsordenspunkt 5: Kommissionens pakke om kapitalmarkedsunionen – præsentation af forslag

KOM-dokument foreligger ikke

1. Resume

På ECOFIN 7. december 2021 ventes Kommissionen at præsentere sin nye pakke af forslag, der skal bidrage til den fælles udvikling af EU-landenes finansielle markeder, den såkaldte kapitalmarkedsunion. Pakken ventes offentliggjort 25. november 2021. På baggrund af præsentationen ventes landene at have en indledende drøftelse af pakken.

Pakken ventes bl.a. at indeholde en meddelelse fra Kommissionen om arbejdet med kapitalmarkedsunionen. Arbejdet med kapitalmarkedsunionen har bl.a. været genstand for rådskonklusioner vedtaget på ECOFIN 1. december 2020.

Derudover ventes pakken at indeholde forslag på i alt fire områder, herunder forslag til en ny lovramme samt revision af tre eksisterende lovrammer.

Kommissionen ventes for det første at foreslå at etablere et såkaldt fælles europæisk adgangspunkt ("European Single Access Point" – ESAP), som digitalt samler offentlige finansielle og ikke-finansielle oplysninger om europæiske virksomheder, herunder om bæredygtighed, mhp. at bidrage til transparens af investeringsrelevante oplysninger og fremme investeringer, særligt på tværs af grænserne i EU.

Kommissionen ventes for det andet at foreslå at revidere direktiverne om forvaltere af alternative investeringsfonde ("Alternative Investment Fund Managers" – AIFM) og kollektive investeringsinstitutter ("Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities" – UCITS). Kommissionen ventes at foreslå målrettede justeringer til begge direktiver for bl.a. at fremme konkurrencen i EU og fonde som alternative finansieringskilder for virksomheder.

Kommissionen ventes for det tredje at foreslå at revidere forordningen om europæiske langsigtede investeringsfonde ("European Long-Term Investment Funds" - ELTIF). En ELTIF er en type af fond, der har til formål at sikre økonomisk og grøn vækst i EU gennem flere investeringer i langsigtede projekter, fx projekter inden for infrastruktur. Revisionen ventes at have til formål at fremme brugen af ELTIF blandt såvel professionelle investorer som detailinvestorer og dermed sikre flere langsigtede investeringer i økonomien.

Kommissionen ventes for det fjerde at foreslå at øge gennemsigtighed i handlen med finansielle instrumenter i EU, fx aktier og obligationer, herunder ved at styrke incitamentet til at etablere udbydere af såkaldt konsolideret løbende handelsinformation ("Consolidated Tape Provider" – CTP), der samler information om handel med værdipapirer på tværs af EU, fx priser. Konsolideret løbende handelsinformation skal sikre at investorer har let adgang til informationer om handelspriser og -volumen. Forslaget ventes implementeret gennem en revision af lovrammen for handlen

med finansielle instrumenter ("Markets in Financial Instruments Regulation/Directive" – MiFID II⁸/MiFIR⁹).

Regeringen støtter generelt arbejdet med ESAP, der vil kunne bidrage til øget transparens, særligt ift. bæredygtighedsoplysninger på tværs af EU. ESAP er et vigtigt skridt imod en velfungerende kapitalmarkedsunion og en vigtig brik i at fremme private investeringer i den bæredygtige omstilling. Regeringen lægger bl.a. vægt på, at ESAP i videst muligt omfang skal bygge på eksisterende systemer, fx vedr. indberetningen af regnskabsoplysninger, opbygges trinvist og at ESAP indeholder informationsområder, der modsvarer egentlig efterspørgsel fra brugerne.

Regeringen støtter generelt målrettede justeringer af investeringsfundsområdet for AIFM og UCITS, der kan bidrage til øget konkurrence, ensartede vilkår på tværs af nationale regelsæt og god likviditets- og risikostyring. Regeringen lægger vægt på, at eksisterende velfungerende forretningsmodeller bevares og at reglerne sikrer et fortsat højt niveau for investorbeskyttelse samt har fokus på risikohåndtering.

Regeringen støtter generelt målrettede justeringer af langsigtede investeringsfonde (ELTIF) for at sikre, at rammen er anvendelig og relevant for investorer samtidig med, at der er tillid til produktet. Regeringen lægger stor vægt på, at en udvidelse af adgangen til investeringer i ELTIF for detailinvestorer ledsages af et højt niveau af investorbeskyttelse på linje med anden lovgivning samt hensigtsmæssig investeringsrådgivning.

Regeringen støtter generelt arbejdet med at sikre konkurrencedygtige og velfungerende finansielle markeder i revisionen af MiFID II/MiFIR, herunder gennem styrket gennemsigtighed i priser og likviditet for handler med finansielle instrumenter. Regeringen lægger vægt på at platforme for konsolideret handelsinformation skal have en sund forretningsmodel.

Efter offentliggørelsen skal forslagene i pakken behandles i EU's almindelige lovgivningsprocedure, hvor Rådet og Europa-Parlamentet er medlovgivere.

Kommissionens forslag, der ventes offentliggjort 25. november 2021, beskrives og vurderes nærmere i særskilte grund- og nærhedsnotater til Folketingets Europaudvalg.

2. Baggrund

Kommissionen, EU-landene og Europa-Parlamentet har de senere år arbejdet på at fremme en kapitalmarkedsunion ("Capital Markets Union" – CMU) i form af en styrkelse af det finansielle indre marked for alle EU-lande.

Kapitalmarkedsunionen er en samlebetegnelse for forskellige lovmæssige tiltag og øvrige tiltag for alle EU-lande, der har til formål at udvikle landenes finansielle markeder og gøre det lettere og mere attraktivt for virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder (SMV'er), husholdninger og institutionelle investorer (fx

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU, OJ L 173, 12.6.2014.

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr. 600/2014 af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012, OJ L 173, 12.6.2014.

pensionsselskaber) at opnå finansiering og at investere på tværs af EU-landene. Det skal styrke EU-landenes økonomier, fremme investeringer og skabe arbejdspladser, bl.a. inden for den grønne omstilling.

Kommissionen offentliggjorde 24. september 2020 en ny handlingsplan, der rummer i alt 16 klynger af tiltag, *jf. bilag 1*. Tiltagene indebærer flere kommende lovforslag samt andre initiativer, der skal understøtte tre overordnede målsætninger:

- 1) fremme finansiering af virksomheder.
- 2) gøre det mere attraktivt for EU-borgere at opspare og investere langsigtet.
- 3) integrere de nationale kapitalmarkeder og derved fremme et sammenhængende indre marked for kapitalinvesteringer.

Rådet vedtog på ECOFIN 1. december 2020 konklusioner om det fremadrettede arbejde med kapitalmarkedsunionen med udgangspunkt i Kommissionens handlingsplan. Rådskonklusionerne støtter generelt arbejdet med kapitalmarkedsunionen og prioriteterne i Kommissionens handlingsplan. Rådskonklusionerne understreger derudover den store betydning af velfungerende kapitalmarkeder i EU, herunder ift. at sikre økonomisk vækst i EU og understøtte den bæredygtige omstilling.

3. Formål og indhold

På ECOFIN 7. december 2021 ventes Kommissionen at præsentere sin nye pakke af forslag, der skal bidrage til at udvikle kapitalmarkedsunionen. Pakken ventes offentliggjort 25. november 2021. På baggrund af præsentationen ventes landene at have en indledende drøftelse af pakken.

Pakken ventes bl.a. at indeholde en meddelelse fra Kommissionen, der redegør for arbejdet med kapitalmarkedsunionen. Det nærmere indhold af meddelelsen kendes ikke.

Derudover ventes pakken at indeholde forslag på i alt fire områder, herunder forslag til en ny lovramme samt revision af tre eksisterende lovrammer.

Indholdet af forslagene, der ventes offentliggjort 25. november 2021, vil blive beskrevet nærmere i særskilte grund- og nærhedsnotater.

Forslag til etablering af et fælles europæisk adgangspunkt (ESAP)

Kommissionen ventes at foreslå en forordning, der etablerer et såkaldt fælles europæisk adgangspunkt ("European Single Access Point" – ESAP). ESAP skal være en offentlig digital fælleseuropæisk portal for finansielle og ikke-finansielle virksomhedsoplysninger, fx regnskabsoplysninger. ESAP har til formål at give investorer og andre private aktører en central adgang til finansielle, ikke-finansielle og bæredygtighedsrelaterede informationer om virksomheder på tværs af EU, og dermed gøre det lettere at sammenligne og analysere virksomheders finansielle og ikke-finansielle oplysninger. Portalen skal dermed gøre det lettere at investere i virksomheder, herunder på tværs af grænserne i EU.

Det ventes foreslået, at virksomheder underlagt EU-krav om bæredygtighedsrapportering samt alle finansielle virksomheder skal indsende udvalgte oplysninger om virksomheden til ESAP¹⁰. Små og mellemstore ikke-finansielle virksomheder (SMV'er) ventes ikke at blive pålagt at indsende oplysninger, men at have mulighed for frivilligt at gøre det.

ESAP ventes løbende at blive tilføjet forskellige typer af informationer, startende med mere traditionel information for børsnoterede selskaber (fx prospekter og årsrapporter) og informationer om bæredygtighed. Derefter ventes ESAP udvidet til at omfatte oplysninger, som først skal yderligere standardiseres ved kommende revisioner af sektorretsakter.

Virksomheder ventes at skulle indberette oplysninger til ESAP gennem eksisterende rapporteringsveje og registre, herunder de nationalt udpegede registre, samlet benævnt ”indsamlende enheder” (fx Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen i Danmark, herunder den udpegede mekanisme for børsoplysninger ”OAM” og *virke.dk*). Børsnoterede virksomheder skal allerede indberette visse oplysninger, fx årsrapporter, til disse enheder i henhold til EU-lov (herunder transparensdirektivet og forordningen om markedsmisbrug) og dansk lov (bl.a. årsregnskabsloven).

Formkrav og de tekniske specifikationer, som virksomheder skal følge, når de indberetter informationer til de indsamlede enheder ventes bl.a. at angå navn samt europæisk CVR-nummer, og vil blive nærmere fastlagt i standarder udviklet af den europæiske kapitalmarkedstilsynsmyndighed (ESMA) i samarbejde med den europæiske banktilsynsmyndighed (EBA) og den europæiske forsikrings- og pensions-tilsynsmyndighed (EIOPA). ESAP ventes placeret hos og administreret af ESMA, der også vil skulle sikre, at de informationer, der indsendes til ESAP, overholder kravene i lovgivningen. Virksomheder, der indberetter data, ventes dog at have ansvaret for rigtigheden af informationerne.

Oplysningerne i ESAP ventes i udgangspunktet at være frit tilgængelige for alle myndigheder i EU samt private brugere, herunder virksomheder. ESMA ventes dog i særlige tilfælde kunne opkræve gebyrer fra private brugere af platformen, fx brugere med behov for meget store volumen af data eller hyppige opdateringer.

Forslag til revision af direktiverne om forvaltere af alternative investeringsfonde (AIFM) og kollektive investeringsinstitutter (UCITS)

Kommissionen ventes at fremsætte forslag om at revidere direktiverne om forvaltere af alternative investeringsfonde (”Alternative Investment Fund Managers” – AIFM) og kollektive investeringsinstitutter (”Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities” – UCITS). Direktiverne sætter de fælles EU-rammer for en række forskellige typer af investeringsfonde, hvor alternative investeringsfonde i dag primært er rettet mod professionelle investorer, og UCITS er rettet

¹⁰ Virksomheder, hvis værdipapirer handles på de finansielle markeder, fx NASDAQ København, skal allerede i dag indsende bl.a. årsrapporter til et centralt register.

imod detailinvestorer. Det ventes, at formålet med revisionen bl.a. er at fremme konkurrencen blandt fonde i EU, herunder på tværs af grænser øge detailinvestor-deltagelse, samt fremme fonde som alternative finansieringskilder for virksomheder. Revisionen ventes at indeholde en række justeringer af direktiverne, herunder:

- **Fonde, der yder lån:** Der ventes indført en harmonisering af de forskelligartede nationale regler for fonde, der udlåner midler til selskaber (såkaldte *loan-originating* fonde¹¹). Der ventes bl.a. fastsat regler for procedurer, processer og politikker for fondenes långivning. Harmoniseringen skal understøtte det voksende marked for denne type fonde, der kan fungere som en alternativ finansieringskilde for særligt virksomheder, hvor der kan være begrænset adgang til lån fra bl.a. banker og investorer gennem børser o.l.
- **Depositarydelser:** Det ventes at blive muligt at udbyde såkaldte depositarydelser på tværs af grænserne i EU, dvs. at en tredjepart, fx en bank, kan udføre visse ydelser på vegne af en forvalter af en fond, underlagt AIFM-direktivet. Ydelserne er bl.a. at overvåge betalinger til fonden, samt at sikre at aktiverne, fx bygninger, eksisterer. I dag kræves det, at en fond og dens depositar skal være i samme EU-land. En sådan ændring ventes at skulle fremme udbud og konkurrence for depositarydelser, hvor det nuværende krav kan begrænse konkurrencen og dermed fondenes afkast.
- **Delegationsaftaler:** Det ventes præciseret, hvornår en fond kan siges at have delegeret eller udliciteret en funktion, fx drift af it-systemer eller varetagelse af en del af fondens portefølje. Kommissionen ventes at foreslå, at der kræves en øget indberetning af information til og monitorering ved ESMA om delegering til tredjeparter, herunder til tredjeparter uden for EU, når en stor del af aktiviteten foregår uden for EU, således det undgås, at enheden i EU blot er en tom skal, såkaldte postkasseenheder.
- **Bedre likviditetsstyring:** Fondsforvaltere ventes bl.a. at skulle sikres bedre muligheder for at håndtere likviditetsforhold i deres fonde under stressede markedsvilkår, hvor der er risiko for udbredt uro på de finansielle markeder. Herunder ventes det at blive muligt at udskyde investorenes muligheder for at indløse deres midler under disse vilkår, mhp. at modvirke at en forværring af markedsvilkårene bliver selvforstærkende.
- **Samme ydelse, samme krav:** Der ventes en justering i lovrammen for forvaltere af alternative fonde (AIFM), der udbyder samme tjenesteydelser som investeringsvirksomheder, der er underlagt MIFID II, fx porteføljeforvaltning og investeringsrådgivning. Justeringen ventes at skulle sikre, at udbydere, der yder de samme tjenesteydelser, skal være underlagt de samme krav, uanset om de opererer under MIFID II eller AIFM-direktivet.

Forslag til revision af forordningen for europæiske langsigtede investeringsfonde (ELTIF)

Kommissionen ventes at foreslå en revision af den eksisterende EU-ramme for alternative investeringsfonde, der foretager langsigtede investeringer ("European

¹¹ Findes i meget begrænset omfang i Danmark.

Long Term Investment Funds” – ELTIF). En ELTIF er en specifik type investeringsfond under AIFM-direktivet, hvor der er krav til de typer af aktiver og investeringer, som må være i fonden, herunder at der er tale om langsigtede investeringer, fx i transportinfrastruktur, socialt boligbyggeri samt små og mellemstore virksomheder. Der findes i dag ELTIF-fonde i Luxembourg, Frankrig, Italien og Spanien.

Revisionen ventes at have til formål at udbrede brugen af ELTIF i EU til gavn for den europæiske økonomi og investorer. Udbredelsen ventes at skulle gøre det lettere for EU-virksomheder at få adgang til mere stabile og alternative kilder til langsigtet finansiering (fx som alternativ til bankfinansiering), hvilket kan bidrage til den bæredygtige omstilling, der ofte kræver en lang investeringshorisont.

Revisionen ventes at indføre en klar opdeling mellem ELTIF'er målrettet hhv. professionelle investorer og detailinvestorer. For ELTIF'er til professionelle investorer ventes indført mere lempeligere krav, hvorved fondstypen gøres mere attraktiv for disse investorer. Opdelingen ventes derudover at skulle åbne for detailinvestorers adgang til at investere i en ELTIF, bl.a. ved at fjerne en række krav, der kan begrænse detailinvestorernes adgang til ELTIF. Lempelserne ventes at reducere forvalteres omkostninger ifm. driften, især for ELTIF målrettet professionelle investorer, hvor den mere fleksible lovgivningsramme reducerer omkostninger ved at tilpasse fonden til den professionelle investors behov.

Lempelserne for detailinvestorerne ventes dog modsvaret af tiltag, der skal styrke investorbeskyttelsen.

Forslag til revision af forordning og direktiv om markeder for finansielle instrumenter (MIFIR og MIFID II)

Kommissionen ventes at foreslå en revision af lovrammen for handlen med finansielle instrumenter (”Markets in Financial Instruments Directive/Regulation” – MiFID II /MiFIR). Revisionen ventes at bestå af to centrale elementer, der skal fremme handelsgennemsigtighed i EU, øge konkurrencedygtigheden for handelsplatforme, såsom børser, og opnå bedre tilgængelighed af handelsinformationer, fx oplysninger om børshandler med aktier og obligationer, herunder deres handelspriser. Ændringer i hhv. forordning og direktiv ventes at angå de samme temaer og er beskrevet under ét i det følgende.

Kommissionens forslag ventes for det første at justere de eksisterende regler for etablering af en eller flere udbydere af såkaldt konsolideret løbende handelsinformation, dvs. oplysninger om handler med værdipapirer på tværs af børser i EU, herunder deres handelspriser og -volumen. Der findes aktuelt ingen udbydere af denne type information på konsolideret niveau for hele EU. Den konsoliderede handelsinformation ventes at være til særlig gavn for private investorer, mindre investeringsrådgivere og banker.

Forslaget ventes at indeholde en finansieringsmodel, som skal skabe økonomisk incitament til at blive udbydere af løbende konsoliderede handelsinformation. Hvis ingen private aktører vil lade sig registrere som udbydere af konsolideret løbende handelsinformation, ventes ESMA at få kompetence til at udpege én udbyder igennem en udbudsrunde.

Kommissionens forslag ventes for det andet ud at skulle forbedre handelsgennemslagsigheden i EU ved at mindske muligheder for at fravige reglerne om at investeringsselskaber skal offentliggøre handler i finansielle instrumenter til markedet, dvs. der justeres på brugen af undtagelser ("waivers") og reglerne omkring den maksimale mængde af aktier, der kan handles under en sådan undtagelse.

For andre instrumenter end aktier, herunder obligationer (bl.a. realkreditobligationer i Danmark), ventes handelsgennemslagsigheden øget ved at fjerne den eksisterende undtagelsesmulighed, der specifikt gælder for såkaldte likviditetsudbydere, fx større banker, der løbende tilbyder deres kunder købs- og salgsspriser for forskellige finansielle instrumenter, herunder obligationer. Ændringen ventes at indebære, at alle informationer om en stor transaktion ikke længere kan udskydes, herunder pris og handelsstørrelse.

Ud over de to hovedelementer, ventes der også forslag til en række ændringer, der bl.a. skal opretholde konkurrencedygtigheden og robusthed i de europæiske finansielle infrastruktur og sikre konsistens med anden finansiell lovgivning.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om drøftelsen af pakken ifm. ECO-FIN 7. december 2021.

Europa-Parlamentet har i 2020 vedtaget en rapport¹² om den videre udvikling af kapitalmarkedsunionen, hvori de har opfordret til at se nærmere på og udtrykt støtte til områder og tiltag, der er omfattet i Kommissionens pakke af forslag.

Europa-Parlamentet er medlovgiver på Kommissionens pakke af forslag.

5. Nærhedsprincippet

Der tages stilling til nærhedsprincippet i grund- og nærhedsnotater om forslagene, der ventes offentliggjort 25. november 2021.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslagene, der ventes offentliggjort 25. november 2021, kan have lovgivningsmæssige konsekvenser. Dette vil blive vurderet nærmere i grund- og nærhedsnotater om Kommissionens forslag.

¹² Link til Europa-Parlamentets rapport om videre udvikling af kapitalmarkedsunionen af 16. september 2020: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2020-0155_EN.pdf

ESAP ventes etableret igennem en ny forordning, og vil derfor ikke umiddelbart kræve ændringer i dansk ret. Dog kan der være afledte effekter som fx datahåndtering eller forholdet til ESMA, der skal justeres i national ret. For at identificere den relevante information, der skal sendes til ESAP, ventes en række forordninger og direktiver også ændret, så man præcist identificerer information, rapporter mv. og indsætter forpligtelsen til at sende disse til ESAP i henhold iht en række krav.

MIFIR vil have direkte virkning uden behov for implementering. MiFID II er implementeret i lov om kapitalmarkeder og lov om fondsmæglerselskaber og investeringservice og -aktiviteter.

Direktiv om forvaltere af alternative investeringsfonde (AIFMD) er implementeret i dansk ret ved lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. Direktiv om kollektive investeringsinstitutter (UCITS) er implementeret i dansk ret ved lov om investeringsforeninger m.v., og lov om finansiel virksomhed.

ELTIF har som forordning direkte virkning og vil ikke i sig selv kræve implementering i dansk ret. Det skal dog bemærkes, at reglerne fsva. ELTIF som et bestemt fondsprodukt hænger sammen med reglerne for forvaltere af alternative investeringsfonde (AIFMD), idet en ELTIF er en særlig type af denne fond. Det er muligt, at ændringerne til ELTIF-forordningen vil kræve ændringer i de nationale regler, der implementerer AIFMD.

Forslagenes konkrete konsekvenser for dansk lovgivning vil blive vurderet i særskilte grund- og nærhedsnotater.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser (berunder konsekvenser for regioner og kommuner)

Forslaget om etablering af ESAP ventes at have at have statsfinansielle konsekvenser. Det ventes, at ESAP skal finansieres gennem EU-budgettet og ESMA. I begge tilfælde udgør det danske bidrag ca. 2 pct.

Det ventes derudover, at der for hver af de nationale indsamlede enheder vil være omkostninger bl.a. ift. at koble deres systemer til ESAP samt øgede driftsudgifter. Der vil blive foretaget en nærmere skøn for omkostningerne, der ventes at skulle afholdes af Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, når forslaget er fremsat.

Det bemærkes, at de afledte nationale udgifter som udgangspunkt skal holdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillinger, *jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1*. Såfremt det viser sig, at det ikke er muligt at holde udgifterne inden for eksisterende bevillinger, vil håndteringen af udgifterne skulle afklares særskilt.

Der vurderes ikke umiddelbart at være nævneværdige statsfinansielle konsekvenser ved de ventede forslag til revision af hhv. forordningen og direktivet om markederne for finansielle instrumenter (MiFID II og MiFIR), forordningen om europæiske langsigtede investeringsfonde (ELTIF) samt direktiverne om forvaltere af alternative investeringsfonde (AIFM) og kollektive investeringsfonde (UCITS).

Forslagene ventes fremsat 25. november 2021. De statsfinansielle konsekvenser vil blive nærmere beskrevet og vurderet i særskilte grund- og nærhedsnotater om de enkelte forslag.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslagene vurderes at kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet de ventes at kunne sikre virksomheder, herunder små og mellemstore virksomheder, lettere adgang til finansiering på tværs af EU. Forslagene om etablering af ESAP samt platformen for konsolideret handelsinformation vurderes at bidrage hertil ved at sikre investorer bedre adgang til informationer om hhv. virksomheder i EU samt handlen med værdipapirer, hvilket kan styrke det indre marked for finansielle tjenesteydelser og gennemsigthed på de finansielle markeder.

Derudover ventes ESAP at kunne bidrage til flere private investeringer i den grønne omstilling af økonomien, idet investorer, der ønsker at investere bæredygtigt, får lettere adgang til bæredygtighedsrelaterede oplysninger om virksomheder.

Forslagene ventes fremsat 25. november 2021. De samfundsøkonomiske konsekvenser vil blive nærmere beskrevet og vurderet i særskilte grund- og nærhedsnotater om de enkelte forslag.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget om etablering af ESAP ventes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser. Det ventes blandt andet, at ESMA kan pålægge gebyrer for brugeres adgang til data i visse tilfælde. Dernæst ventes alle virksomheder, der underlægges tvungen indberetning af virksomhedsoplysninger, at opleve byrder ift. at justere formaterne for informationer, som skal indberettes efter maskinlæsbare formater og standarder. Formaterne ventes at følge dem, som allerede i dag skal anvendes af børsnoterede selskaber. Slutteligt ventes en lang række virksomheder at skulle indberette til myndighederne frem for offentliggørelse på fx egne hjemmesider.

Forslaget om etablering af konsolideret handelsinformation ventes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet det vil blive etableret af private aktører, underlagt registrering og dermed registreringsgebyr hos ESMA, ligesom brugen vil være gebyrfinansieret med betaling fra professionelle brugere. Det kan samtidigt påvirke forretningsmodellen for eksisterende udbydere af handelsdata, fx NASDAQ, der i dag bl.a. sælger markedsdata.

Krav om fysisk etablering af enheder og deres aktiviteter ifm. delegationsaftaler vil kunne medføre øgede udgifter ifm. driften af investeringsfonde.

Forslagene ventes fremsat 25. november 2021. De mulige erhvervsøkonomiske konsekvenser vil derfor blive nærmere beskrevet og vurderet i særskilte grund- og nærhedsnotater om de enkelte forslag.

8. Høring

Sagen har endnu ikke været i ekstern høring. Pakken vil blive sendt i høring i Specialudvalget for den finansielle sektor, og høringssvarene vil blive nærmere beskrevet i grund- og nærhedsnotater om forslagene.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene støtter generelt arbejdet med styrke kapitalmarkedsunionen, hvilket også var afspejlet i Rådets konklusioner om arbejdet vedtaget ifm. ECOFIN 1. december 2020. Herunder udtrykte landene bl.a. støtte til arbejdet med forslagene i Kommissionens pakke. Rådet påpegede vigtigheden af adgang til bæredygtig information og udnyttelse af den teknologiske udvikling til at understøtte kapitalmarkedsunionen samt øget inddragelse af detailinvestorer. I det forberedende arbejde for ESAP-forslaget, advarede Rådet mod at lave disproportionale rapporteringsbyrder, herunder systemet skulle begynde med bæredygtighedsoplysninger og bygge på eksisterende nationale systemer og blive udvidet over tid.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt kapitalmarkedsunionens formål om velfungerende finansielle markeder, der gavner vækst og beskæftigelse og den finansielle stabilitet, herunder gennem bedre og mere alsidige finansieringsmuligheder for virksomheder, bedre investerings- og opsparingsmuligheder for private og institutionelle investorer samt styrket privat risikodeling på tværs af EU. Regeringen støtter derudover et stærkt fokus på bæredygtige investeringer og digitalisering af finansielle tjenesteydelser.

Regeringen kan tage Kommissionens meddelelse til efterretning.

Regeringen støtter generelt arbejdet med ESAP, idet portalen vil kunne bidrage til transparens for virksomhedsoplysninger på tværs af EU, herunder ift. bæredygtighedsoplysninger. ESAP er derfor et vigtigt skridt imod en velfungerende kapitalmarkedsunion og kan medvirke til at fremme flere private investeringer i den grønne omstilling. For at opnå disse fordele og samtidigt begrænse byrder og omkostninger for de rapporterende virksomheder og de nationale systemer, lægger regeringen vægt på, at ESAP i videst muligt omfang skal bygge på eksisterende systemer, fx vedr. indberetningen af regnskabsoplysninger, således at virksomheder ikke skal indrapportere den samme oplysning flere gange. Regeringen arbejder derudover for, at ESAP udbygges trinvist, hvor først oplysninger om bæredygtighed og årsregnskaber indarbejdes i portalen. Herefter vil andre virksomhedsoplysninger løbende kunne blive tilføjet til portalen i det omfang at oplysningerne efterspørges og indholdet er tilstrækkeligt standardiseret.

Regeringen støtter generelt målrettede justeringer af direktiverne for forvaltere af alternative investeringsfonde (AIFM) og kollektive investeringsinstitutter (UCITS), som kan styrke et velfungerende kapitalmarked i EU. Regeringen støtter justeringer, der kan fremme konkurrence mellem fonde i EU og giver fleksibilitet til håndtering af vanskelige markedsforhold. For at opnå disse fordele lægger regeringen vægt på et højt niveau af investorbeskyttelse. I lyset af de ventede ændringer til reglerne for delegation, lægger regeringen vægt på, at det er muligt for fondene at opretholde velfungerende forretningsmodeller, bl.a. under hensyn til hensigtsmæssig risikohåndtering.

Regeringen støtter generelt revisionen af forordningen for europæiske langsigtede investeringsfonde (ELTIF) for at sikre, at rammen er anvendelig og relevant for

investorer samtidig med der er tillid til produktet. Regeringen vurderer dog, at det ikke er hensigtsmæssigt at udbrede denne type komplekse produkter blandt detailinvestorer uden samtidigt at opretholde et højt niveau af investorbeskyttelse, hvilket der lægges stor vægt på i forhandlingerne. Høj investorbeskyttelse udgør grundlaget for, at detailinvestorer kan have tillid til produktet og dermed efterspørger det. Regeringen støtter justeringer i fondsstrukturen og investeringsgrundlag og arbejder samtidig for, at en ELTIF forsat vil være et produkt målrettet langsigtede investeringer på udvalgte områder.

Regeringen støtter arbejdet med at øge gennemsigtighed for handler med finansielle instrumenter, fx aktier og obligationer, herunder gennem mere ensartede regler for at indgå handler (MiFID II/MiFIR). Derudover støtter regeringen, at det skal være lettere at tilgå markedsdata om disse handler, herunder at der sikres fair prisdannelse for salg af markedsdata samt at forudsætningerne sikres for, at der i EU kommer udbydere af konsoliderede handelsinformation. I den forbindelse lægger regeringen vægt på, at der kommer klarhed om regler for prissætningen af markedsdata, at velfungerende nationale forretningsmodeller kan fortsætte, at markedsdata er af høj kvalitet, samt at der ikke bliver for store byrder ifm. at etablere sig som udbyder af konsolideret handelsinformation.

Der tages nærmere stilling til Kommissionens forslag, som ventes fremsat 25. november 2021, herunder pba. de økonomiske konsekvenser, i kommende særskilte grund- og nærhedsnotater.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er løbende blevet forelagt sager om kapitalmarkedsunionen, senest ifm. rådskonklusioner vedtaget på ECOFIN 1. december 2020 og en status på arbejdet med kapitalmarkedsunionen præsenteret på ECOFIN 16. april 2021.

Bilag 1: Kommissionens handlingsplan

Tabel 1

Tiltag i Kommissionens handlingsplan offentliggjort 24. september 2020

Nr.	Tiltag	Beskrivelse	Foreslået tidsplan
Finansiering af virksomheder			
1.	Øget synlighed af virksomheder for investorer på tværs af grænser	Forslag til en digital fællesadgang for offentlige virksomhedsoplysninger ("European Single Access Point" – ESAP), der skal give investorer adgang til finansielle- og bæredygtigheds-relaterede informationer på tværs af EU.	Forslag fra Kommissionen ultimo 2021
2.	Styrket adgang til børsmarkederne for små og mellemstore virksomheder (SMV'er)	Vurdering af hvorvidt reglerne for børsnotering understøtter adgangen til markedsbaseret finansiering for SMV'er (fx aktiekapital). Særligt mhp. at reducere omkostninger ved børsnotering.	Vurdering fra Kommissionen ultimo 2021
3.	Styrkelse af investeringsfonde rettet mod langsigtede investeringer	Revision af forordningen om europæiske langsigtede investeringsfonde ("European Long-term Investment Funds" – ELTIF) med henblik på at øge langsigtet finansiering til SMV'er	Gennemgang fra Kommissionen ultimo 2021
4.	Tilskyndelse til langsigtede investeringer i egenkapital	A) Måltrettet gennemgang af forsikringsdirektivet (Solvens II) mhp. at tilpasse lovrammen for at understøtte, at forsikringsvirksomheder kan foretage flere langsigtede investeringer. B) Måltrettet gennemgang af kapitalkravsforordningen ("Capital Requirements Regulation" – CRR) mhp. at øge bankers investeringer i egenkapital til SMV'er gennem justerede kapitalkrav.	A) Gennemgang ultimo 2021 B) Gennemgang primo 2021
5.	Henvielse af SMV'er til alternative finansieringskilder	Analyse og vurdering af, om det vil sikre øget finansiering til SMV'er, hvis banker skal henvise SMV'er til alternative finansieringskilder, såfremt banken har afvist deres låneforespørgsel.	Egnethedsvurdering fra Kommissionen ultimo 2021
6.	Understøttelse af bankers udlån til virksomheder og husholdninger (realøkonomien)	Omfattende revision af EU-rammerne for securitisering (dvs. bankernes udstedelse af værdipapirer med sikkerhed i deres udlån, fx virksomhedsudlån). Formålet er at øge brugen af securitisering og derved sikre banker flere måder at finansiere udlån til virksomheder, under hensyn til den finansielle stabilitet.	Gennemgang fra Kommissionen ultimo 2021
Øgede opsparinger og langsigtede investeringer			
7.	Styrkelse af borgernes finansielle forståelse	A) Egnethedsvurdering af en EU-ramme for finansielle kompetencer til brug for læringsmateriale eller nye nationale lovtal, der skal styrke borgernes finansielle forståelse. B) Vurdering af et forslag, hvorved EU-landene skal fremme foranstaltninger, der styrker forbrugernes viden om finansielle beslutninger. Dette er allerede gældende i EU-direktivet om forbrugerkreditaftaler med sikkerhed i fast ejendom, herunder realkredittilån (boligkreditdirektivet).	Vurderinger fra Kommissionen hhv. A) medio 2021 og B) primo 2022
8.	Styrkelse af detailinvestorernes tillid til kapitalmarkederne	A) Vurdering af gældende regler for hvilke oplysninger en detailinvestor skal modtage ifm. finansiell rådgivning, herunder om investorer skal informeres om alternative produkter fra tredjepart. B) Forslag til ændring af direktivet for finansielle instrumenter ("Markets in Financial Instruments Directive" – MiFID II) mhp. at reducere de administrative byrder for en gruppe af investorer. C) Forslag om krav til, at finansielle rådgivere skal have bevis for deres kvalifikationer og viden som rådgivere for detailinvestorer. Derudover en vurdering af, om der bør introduceres et forbrugermærke på tværs af EU for godkendte rådgivere.	A) Vurderinger fra Kommissionen primo 2022 B) Forslag fra Kommissionen ultimo 2021/ primo 2022 C) Effektivt vurdering ultimo 2021, forslag primo 2023 og vurdering

9. Udbredelse af arbejdsmarkedspensioner	<p>A) Kommissionen vil identificere hvilke typer data og metoder, EU-landene kan benytte til at vurdere om givne arbejdsmarkedspensioner sikrer tilstrækkelig økonomisk understøttelse.</p> <p>B) Udvikling af <i>best practice</i>-anbefalinger for opsætning af et nationalt system, der gør det muligt for borgere at følge værdien af deres pensionsopsparinger (fx PensionsInfo i Danmark).</p> <p>C) Studie af landenes praksis for automatisk opsparing i arbejdsmarkedspensioner. Formålet er at udvikle <i>best practice</i>-anbefalinger for implementering af arbejdsmarkedspensioner.</p>	<p>A) Rapport fra Kommissionen ultimo 2021</p> <p>B) <i>Best practice</i>-anbefalinger fra Kommissionen ultimo 2021</p> <p>C) Studie iværksættes ultimo 2020</p>
Integration af de nationale kapitalmarkeder		
10. Færre byrder ved korrekt kildebeskatning af investeringer	Forslag til lovgivning, der skal harmonisere skatte-definitioner, -processer, og -blanketter vedr. kilde-skat på tværs af EU-landene (afkast af investeringer mv.). Forslaget skal modvirke skatteunddragelse og gøre lettere for investorer at opnå den rette skattesats ved kilden.	Forslag fra Kommissionen ultimo 2022
11. Mere forudsigelige udfald ved insolvensbehandling af investeringer på tværs af grænser	<p>A) Forslag til en minimumsharmonisering samt øget konvergens fsva. insolvensbehandling af virksomheder, der ikke er banker.</p> <p>B) Analyse af rapporteringskravene for insolvensbehandling af lån, Mhp. et lovforslag, der skal gøre det muligt at sammenligne processerne for insolvensbehandling på tværs af EU-landene.</p>	<p>A) Forslag fra Kommissionen medio 2022</p> <p>B) Analyse primo 2021 og muligt forslag fra Kommissionen ultimo 2022</p>
12. Styrket engagement blandt aktionærer	Vurdering af om det er muligt at indføre en EU-harmoniseret definition af begrebet <i>aktionær</i> samt harmonisere interaktionen mellem investorer og finansielle formidlere mhp. at en investor bedre kan udnytte sine stemmerettigheder som aktionær.	Vurderinger fra Kommissionen i hhv. ultimo 2023 og ultimo 2021
13. Udvikling af tjenester til handelsafvikling på tværs af grænser	Gennemgang af forordningen om værdipapircentraler ("Central Securities Depository" – CSD) på en række områder fsva. handelsafvikling, herunder adgangen til at udbyde handelsafvikling på tværs af grænser (passporting) samt under hvilke forhold værdipapircentraler kan autoriseres til at udbyde bank-lignende tertiære ydelser.	Gennemgang fra Kommissionen ultimo 2021
14. Konsolideret handelsinformation på tværs af EU	Forslag der skal etablere en effektiv platform for konsolideret handelsinformation, dvs. en rapportering af indgåede handler fra forskellige handelsplatforme (fx børser) på tværs af EU mhp. at give øget prisgennemsigtighed.	Forslag fra Kommissionen ultimo 2021
15. Styrket beskyttelse og understøttelse af investeringer i EU	Forslag der skal sikre i) konsistente regler for beskyttelse af investeringer inden for EU; ii) bedre håndhævelse af reglerne for investeringsbeskyttelse; og iii) tiltag der skal understøtte flere investeringer ved at samle informationer om investoreres rettigheder.	Forslag fra Kommissionen medio 2021
16. Fælles tilsyn af finansielle virksomheder	Gennemgang (review) af behovet for yderligere harmonisering af EU-lovgivning fsva. tilsyn samt behov for styrket koordinering af tilsynet med finansielle virksomheder eller alternativt mere direkte tilsyn fra de fælles tilsynsmyndigheder i EU (ESA'erne).	Gennemgang fra Kommissionen ultimo 2021
Kilde: Kommissionens handlingsplan for kapitalmarkedsunionen, 24. september 2020: "A Capital Markets Union for People and Businesses – New Action Plan" (KOM(2020) 590).		

Dagsordenspunkt 6: Pakke af nye EU-tiltag på hvidvaskområdet – fremskridtsrapport

KOM(2021) 420, KOM(2021) 421, KOM(2021) 422, KOM(2021) 423

1. Resume

Kommissionen fremsatte 20. juli 2021 forslag om nye EU-tiltag til styrkelse af bekæmpelsen af hvidvask og terrorfinansiering. Pakken består af et forslag til etablering af en fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed, forslag til ændring af hvidvaskdirektivet, forslag til ny hvidvaskforordning, samt forslag til ændring af en forordning om pengeoverførsler, jf. særskilt dagsordenspunkt.

Forslagene følger op på en handlingsplan fra Kommissionen fra maj 2020 samt ECOFIN-konklusioner fra december 2019 og november 2020.

Siden forslagene fremsættelse har man startet drøftelser på teknisk niveau i Rådet. På ECOFIN 7. december 2021 ventes formandskabet at fremlægge en fremskridtsrapport, som gør status for de hidtidige drøftelser. Drøftelserne om forslagene ventes at fortsætte under det franske formandskab i 1. halvår 2022. Forslagene behandles i EU's lovgivningsprocedure, hvor Rådet og Europa-Parlamentet sammen træffer beslutning.

Regeringen støtter Kommissionens hvidvaskpakke, som kan bidrage betydeligt til en styrket indsats på området. Regeringen har stort fokus på at bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering. Det er afgørende, at der bliver slået hårdt ned over for denne type kriminalitet. Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag om etablering af en EU-hvidvasktilsynsmyndighed på grundlag af mere harmoniserede EU-hvidvaskregler.

For uddybning af forslagene i hvidvaskpakken henvises til grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 15. oktober 2021. Det gælder dels et notat om forslag til etablering af en EU-hvidvasktilsynsmyndighed, og dels et notat om forslagene til ændring af hvidvaskdirektivet, ny hvidvaskforordning og ændring af pengeoverførselsforordningen.

2. Baggrund

Kommissionen præsenterede 20. juli 2021 en hvidvaskpakke med en række lovforslag til at styrke EU's regler om bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme ("Anti-Money Laundering and Countering Financing of Terrorism" – AML/CFT, herefter "hvidvask").¹³ Hvidvaskpakken bygger videre på arbejdet de senere år med generelt at styrke EU's indsats mod hvidvask. Det bemærkes, at hvidvasktilsyn i dag er et nationalt ansvar for EU-landene.

De nye EU-tiltag til at bekæmpe hvidvask og finansiering af terrorisme skal ses i lyset af en række hvidvaskssager de senere år, der involverede kreditinstitutter i EU-landene. Kommissionen offentliggjorde i juli 2019 en analyse af en række af disse

¹³ Link til Kommissionens hjemmeside vedr. hvidvaskpakken: [Anti-money laundering and countering the financing of terrorism legislative package | European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/anti-money-laundering-legislative-package/).

sager (såkaldt ”post-mortem” analyse¹⁴). Ifølge Kommissionen skønner Europol, at omkring 1 pct. af EU’s årlige økonomiske aktivitet (BNP) er involveret i mistænkelige finansielle aktiviteter.

Forud for hvidvaskpakken offentliggjorde Kommissionen 7. maj 2020 en handlingsplan for nye EU-tiltag til at styrke forebyggelsen og bekæmpelsen af hvidvask og finansiering af terrorisme, *jf. bilag 1*.¹⁵ Derefter vedtog EU-landene på ECOFIN 5. november 2020 rådskonklusioner om EU’s strategiske prioriteter for nye tiltag på hvidvaskområdet¹⁶. EU-landene anmodede bl.a. Kommissionen om at prioritere og fremsætte forslag til at harmonisere EU-reglerne på hvidvaskområdet (”EU single rule book”), at etablere en EU-hvidvasktilsynsmyndighed og at styrke samarbejde og informationsudveksling mellem nationale finansielle efterretningsenheder (”Financial Intelligence Units” – FIU’er).¹⁷

Retsgrundlaget for forslagene i hvidvaskpakken er artikel 114 i Traktat om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), som vedrører harmonisering af bestemmelser vedrørende det indre marked. Europa-Parlamentet og Rådet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Kommissionen angiver, at formålet med hvidvaskpakken overordnet set er at adressere tre problemstillinger:

- 1) Mangel på klare og konsistente regler på hvidvaskområdet, herunder som følge af EU-landenes uens gennemførelse af EU-reglerne;
- 2) Uensartet tilsyn på tværs af det indre marked og utilstrækkelig koordination mellem de nationale tilsynsmyndigheder i grænseoverskridende sager;
- 3) Utilstrækkelig koordinering og udveksling af information mellem nationale finansielle efterretningsenheder (FIU’er) og mellem FIU’erne og de nationale hvidvasktilsynsmyndigheder, bl.a. som følge af en manglende central FIU-koordinationsmyndighed på EU-niveau.

Hvidvaskpakken indeholder følgende forslag:

¹⁴ Link til post-mortem analyse: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/report_assessing_recent_alleged_money-laundering_cases_involving_eu_credit_institutions.pdf.

¹⁵ Link til handlingsplan, maj 2020: https://ec.europa.eu/info/publications/200507-anti-money-laundering-terrorism-financing-action-plan_en.

¹⁶ Link til ECOFIN’s konklusioner, november 2020: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12608-2020-INIT/en/pdf>

¹⁷ Den danske FIU, dvs. den danske finansielle efterretningsenhed, er Hvidvasksekretariatet, der hører under Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) og som blev oprettet i 1993. FIU’er modtager og analyserer underretninger vedrørende mistænkelige finansielle transaktioner fra forpligtede enheder. I det nuværende hvidvaskdirektiv er der også krav om, at FIU’er skal samarbejde og udveksle information på tværs af landegrænser.

- **Forslag til ændring af EU's hvidvaskdirektiv ("Anti-Money Laundering Directive" – AMLD):** Forslaget skal opdatere regler og sikre sammenhæng med Kommissionens andre forslag i hvidvaskpakken, herunder en ny EU-hvidvasktilsynsmyndighed og en ny hvidvaskforordning.¹⁸
- Forslaget til et ændret direktiv indeholder væsentlige nye krav vedr. overnationale (supranationale) og nationale risikovurderinger, indberetning af data til EU-hvidvasktilsynsmyndigheden, egnetheds- og hæderlighedskrav til ledelsesmedlemmer og reelle ejere, tilpasninger af krav til registre over reelle ejere, bankkonti og ejendomme, tilpasninger af krav til nationale finansielle efterretningsenheder (FIU'er), nationalt hvidvasktilsyn, samt krav vedr. hvidvaskmyndigheders samarbejde.
- **Forslag til hvidvaskforordning ("Anti-Money Laundering Regulation" – AMLR):** Med forslaget overføres dele af hvidvaskdirektivet til en hvidvaskforordning, som vil være direkte gældende i EU-landene. Det skal sikre høje og mere harmoniserede standarder for hvidvaskbekæmpelse på tværs af EU. Hvidvaskdirektivet (AMLD) og hvidvaskforordningen (AMLR) skal tilsammen udgøre et fælles regelsæt ("EU single rule book").
- Forslaget indeholder bl.a. en udvidelse af listen over forpligtede enheder (dvs. de virksomheder, fx kreditinstitutter, som skal efterleve hvidvaskreglerne), øget detaljeringsgrad i kravene til de forpligtede enheders hvidvaskpolitikker, forretningsgange og kontroller, yderligere krav til kundekendskab, yderligere krav til gennemsigtighed i reelle ejere af virksomheder, fonde mv., yderligere krav til underretning af mistænkelige transaktioner, loft for modtagelse og betaling af kontanter på EUR 10.000 og politikker vedr. tredjelande, dvs. lande uden for EU.
- **Forslag til forordning om ny hvidvasktilsynsmyndighed ("Anti-Money Laundering Authority" – AMLA):** Forslaget indebærer etablering af en EU-hvidvasktilsynsmyndighed for alle EU-lande, som skal fungere på basis af det fælles og harmoniserede regelsæt samt i samarbejde med nationale hvidvasktilsynsmyndigheder, *jf. bilag 2 og 3*.
- EU-hvidvasktilsynsmyndigheden skal bl.a. føre direkte tilsyn med udvalgte af EU's største og grænseoverskridende kreditinstitutter og andre finansielle institutter, hvor risikoen for hvidvask anses for størst. Udvælgelsen af kreditinstitutter og andre finansielle virksomheder til direkte tilsyn sker på grundlag af fastlagte rammebetingelser, *jf. bilag 4*. Myndigheden skal derudover føre tilsyn med de nationale hvidvasktilsynsmyndigheder og derigennem indirekte tilsyn med de forpligtede enheder, som ikke er udvalgt til direkte tilsyn. Yderligere etableres med myndigheden en mekanisme for at styrke samarbejde og informationsudveksling mellem nationale FIU'er. Endelig skal myndigheden have en række beføjelser vedr. udarbejdelse af tekniske standarder og retningslinjer samt anbefalinger til, hvordan de nationale hvidvasktilsynsmyndigheder fører hvidvasktilsyn.

¹⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/60/EF samt Kommissionens direktiv 2006/70/EF.

- **Forslag til forordning vedr. pengeoverførsler:** Forslaget indebærer, at den information, som skal opgives ifm. pengeoverførsler, udbredes til også at dække kryptoaktiver foretaget af kryptoaktivtjenester.¹⁹ Forslaget implementerer en anbefaling fra Financial Action Task Force (FATF).²⁰

Forhandlinger i Rådet om hvidvaskpakken – fremskridtsrapport

Forslagene i hvidvaskpakken er indtil videre blevet drøftet på ekstraordinært ECOFIN 26. juli 2021, hvor Kommissionen præsenterede forslagene, samt på teknisk niveau i Rådet på møder i juli, september, oktober og november 2021.

På ECOFIN 7. december 2021 ventes formandskabet at fremlægge en fremskridtsrapport, som gør status for de hidtidige drøftelser i rådsarbejdsgruppen. Følgende kan fremhæves (et prioriteret og overordnet uddrag):

- **Forslag til ændring af EU's hvidvaskdirektiv og forslag til ny hvidvaskforordning:** Landene støtter generelt mere harmoniserede og styrkede EU-regler på hvidvaskområdet, hvor der findes en balance, så landene hver især fortsat har mulighed for at opretholde mere stringente nationale hvidvaskregler.
- **Forslag til forordning om ny hvidvasktilsynsmyndighed:** Landene støtter generelt etablering af et integreret hvidvasktilsyn bestående af en EU-hvidvasktilsynsmyndighed og nationale hvidvaskmyndigheder.
- Nogle lande har understreget behovet for en klar arbejdsdeling mellem EU-hvidvasktilsynsmyndigheden og nationale hvidvaskmyndigheder i tilsynssituationer og i det lys ønsket præciseringer af Kommissionens forslag.
- Landene støtter generelt klare kompetencer til EU-hvidvasktilsynsmyndigheden med ubegrænset informationsudveksling med nationale hvidvaskmyndigheder og hvilende på et sikkert juridisk grundlag.
- Landene støtter generelt, at EU-hvidvasktilsynsmyndighedens direkte tilsyn fokuseres på *finansielle* forpligtede enheder. Nogle lande har ønsket at udvide antallet af enheder under direkte tilsyn til også at omfatte udbydere af kryptoaktivtjenester og *ikke-finansielle* forpligtede enheder.
- De fleste lande støtter, at udvælgelsen til direkte tilsyn skal være baseret på forpligtede enheders kompleksitet og grænseoverskridende hvidvaskrisiko.
- **Forslag til forordning vedr. pengeoverførsler:** Formandskabet sigter på rådsenighed om forslaget inden udgangen af december 2021. Der er generelt støtte fra landene til denne tilgang.

Der er endnu ikke fremlagt kompromisforslag og drøftelserne om forslagene ventes at fortsætte under det franske formandskab i 1. halvår 2022 (dog med undtagelse af

¹⁹ Regler på området for information ifm. pengeoverførsler er i dag fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/847 af 20. maj 2015 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1781/2006.

²⁰ FATF blev etableret i 1989 og er et mellemstatsligt internationalt samarbejde om bl.a. bekæmpelse af hvidvask. Danmark har været fast medlem af FATF siden 1991. Herudover er Kommissionen og 14 andre EU-lande medlemmer.

forslaget om ændring af pengeoverførselsforordningen, hvor der er fremlagt et kompromisforslag og sigtes på enighed i løbet af december 2021)

Forslagene i hvidvaskpakken behandles i EU's lovgivningsprocedure, hvor Rådet og Europa-Parlamentet sammen træffer beslutning.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om formandskabets fremskridtsrapport om forslagene til nye EU-tiltag til hvidvaskbekæmpelse.

Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til forslagene i hvidvaskpakken. Europa-Parlamentet ventes generelt at støtte forslagene. Europa-Parlamentet vedtog den 10. juli 2020 en beslutning om en samlet EU-politik for forebyggelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.²¹

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at hensigten med forslagene ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af EU-landene alene gennem det nuværende hvidvaskdirektiv, som fastlægger minimumsstandarder, da kriminelle grundet hvidvask og terrorfinansierings grænseoverskridende natur kan udnytte forskellene i EU-landenes implementering.

Regeringen er enig med Kommissionen i, at hvidvask og terrorfinansiering er grænseoverskridende kriminalitet, og at der kan være en risiko for, at de kriminelle vælger at udøve de kriminelle aktiviteter i de EU-lande, hvor reglerne er mest lempelige. Det er på den baggrund regeringens vurdering, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Gældende dansk ret på hvidvaskområdet udgøres af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven). Dertil kommer en række bekendtgørelser, som er udstedt i medfør af hvidvaskloven. Pligten til at indhente, opbevare og registrere reelle ejere er fastlagt i selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, lov om erhvervsdrivende fonde mv.

Forslaget til EU-hvidvasktilsynsmyndighed er en forordning, som vil være direkte gældende. Forordningen og direktivet går på nogle områder videre end hvidvaskloven, og der vil derfor være behov for ændringer af nogle bestemmelser. Forordningen vil være direkte gældende i Danmark. Direktivet skal gennemføres i dansk ret.

Ligeledes er der områder, hvor hvidvaskloven går videre end forslaget til hvidvaskforordning. Det er vurderingen, at forslaget generelt gør det muligt at opretholde danske regler på området, idet det dog skal analyseres nærmere i forhold til enkelte tiltag (fx det danske forbud mod 500-eurosedlen).

²¹ Link til Europa-Parlamentets beslutning af 10. juli 2020: [Vedtagne tekster - En samlet EU-politik for forebyggelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme – Kommissionens handlingsplan og den seneste udvikling - Fredag den 10. juli 2020 \(europa.eu\)](#).

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslagene har statsfinansielle konsekvenser, som aktuelt analyseres nærmere.

EU-hvidvasktilsynsmyndighedens samlede årlige udgifter ventes af Kommissionen at udgøre ca. DKK 340 mio., når myndigheden er fuldt operationel i 2026. Udgifterne finansieres dels af gebyrer opkrævet fra de udvalgte og visse ikke-udvalgte forpligtede enheder (ca. $\frac{3}{4}$), dels af EU-budgettet (ca. $\frac{1}{4}$). I perioden 2023-27 ventes de samlede udgifter vedrørende myndigheden til afholdelse af EU-budgettet at udgøre ca. DKK 570 mio. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget. Forslaget har dermed statsfinansielle konsekvenser for Danmark gennem EU's budget.

Nye krav og processer ift. de nationale hvidvasktilsynsmyndigheder kan indebære et behov for yderligere ressourcer til de nationale hvidvasktilsynsmyndigheder, fx Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen og Spilmyndigheden. Det gælder både ressourcer i forbindelse med deltagelse i EU-hvidvasktilsynsmyndighedens direkte tilsyn med udvalgte forpligtede enheder og som følge af myndighedens tilsyn med de nationale hvidvasktilsynsmyndigheders arbejde. Det gælder også ressourcer til nye og udvidede forpligtelser for de nationale tilsynsmyndigheder, herunder i forbindelse med indsamling af statistik og øgede ressourcer til samarbejde på tværs af myndigheder.

Det bemærkes, at Finanstilsynet finansieres af afgifter pålagt virksomhederne under tilsyn, hvilket ikke har direkte statsfinansielle konsekvenser. Advokatrådet finansieres af årlige bidrag fra advokaterne under tilsyn, hvilket ikke har direkte statsfinansielle konsekvenser. Erhvervsstyrelsen og Spillemyndigheden finansieres på baggrund af en bevilling samt opkrævning af gebyrer, hvorfor et forøget ressourcebehov kan have statsfinansielle konsekvenser.

Det bemærkes også, at de afledte nationale udgifter som udgangspunkt skal holdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1. Såfremt det viser sig, at det ikke er muligt at holde udgifterne inden for eksisterende bevillinger, vil håndteringen af udgifterne skulle afklares særskilt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Tiltag til styrkelse af hvidvaskbekæmpelsen forventes generelt at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, da de kan forebygge og bekæmpe kriminalitet og styrke tilliden til og robustheden af eksempelvis finansielle virksomheder og det finansielle system generelt.

En EU-hvidvasktilsynsmyndighed og mere harmoniserede regler på hvidvaskområdet ventes på den baggrund generelt at kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Det vurderes, at forslaget til EU-hvidvasktilsynsmyndighed kan medføre administrative konsekvenser for danske forpligtede enheder. De administrative konsekvenser består i, at de forpligtede enheder vil opleve et intensiveret tilsyn som følge af etableringen af myndigheden. Da den endelige udformning af myndigheden endnu ikke er kendt, vides det heller ikke, i hvor høj grad danske hvidvasktilsynsmyndigheders eksisterende tilsyn kan bidrage til opfyldelsen af den nye myndigheds forpligtelser samt levere data, som allerede indberettes, hertil.

For potentielle danske forpligtede enheder, der udvælges til EU-hvidvasktilsynsmyndighedens direkte tilsyn, og visse ikke-udvalgte forpligtede enheder, vil der være løbende økonomiske konsekvenser i form af gebyrer til myndigheden. Niveauet afhænger af udformningen af metoden for udregningen af gebyrer og metoden til udpegning af finansielle virksomheder under direkte tilsyn.

De øvrige forslag i hvidvaskpakken vil kunne medføre både økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det gælder fx øgede krav til interne politikker, forretningsgange og kontroller for forpligtede enheder.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor med frist for bemærkninger d. 16. august 2021.

For høringssvarene henvises til grund- og nærhedsnotat om forslagene i hvidvaskpakken oversendt til Folketingets Europaudvalg 15. oktober 2021.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tage formandskabets fremskridtsrapport til efterretning.

Landene støtter generelt arbejdet på nye tiltag på hvidvaskområdet, herunder en ny EU-hvidvasktilsynsmyndighed på basis af mere harmoniserede EU-regler.

Nogle lande lægger særlig vægt på et tæt samarbejde og klar arbejdsdeling mellem EU-hvidvasktilsynsmyndigheden og nationale hvidvasktilsynsmyndigheder. Nogle lande lægger særlig vægt på, hvordan myndigheden nærmere organiseres og det nærmere governance-setup. EU-landene støtter generelt en risikobaseret tilgang til at udvælge finansielle forpligtede enheder til direkte tilsyn, hvor nogle lande gør opmærksom på, at hvidvaskrisici ikke alene handler om størrelsen af et institut, idet hvidvaskrisici også kan være betydelige for mindre institutter.

Landene støtter generelt mere harmoniserede regler gennem en hvidvaskforordning. Nogle lande betoner særligt vigtigheden af brug af teknologi og digitale værktøjer til at styrke bekæmpelsen af hvidvask. Nogle lande finder det særligt vigtigt, at kryptoaktiver inkluderes i regelsættet. Nogle lande støtter forslaget om et loft for kontantbetalinger på EUR 10.000, mens andre lande ønsker en højere, lavere eller slet ingen tærskel.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage formandskabets fremskridtsrapport til efterretning.

Regeringen har stort fokus på at bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering. Det er afgørende, at der bliver slået hårdt ned over for denne type kriminalitet. En styrket indsats skal både finde sted nationalt og på EU-niveau i lyset af den ofte grænseoverskridende karakter af hvidvask.

Regeringen støtter Kommissionens pakke af forslag til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering, herunder oprettelsen af en EU-hvidvasktilsynsmyndighed. Initiativerne ligger i forlængelse af de seneste års danske initiativer til hvidvaskbekæmpelse.

Det er en prioritet for regeringen, at de nye initiativer på hvidvaskområdet får den tiltænkte merværdi, styrker indsatsen på området og indeholder en klar ansvarsfordeling og rolle til nationale myndigheder, hvor der gøres bedst mulig brug af deres kompetencer og erfaringer.

Regeringen støtter, at forslagene omfatter alle EU-lande, idet et tæt EU-samarbejde og en tæt koordinering på området vedrører alle EU-lande og det indre marked og er nødvendig for at opnå en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Dette er særdeles vigtigt for at bekæmpe den underliggende (ofte alvorlige) kriminalitet. Hvidvask og terrorfinansiering udgør desuden en trussel mod tilliden til samt integriteten og stabiliteten i det finansielle system på tværs af hele EU.

Regeringen støtter etablering af en EU-hvidvasktilsynsmyndighed på grundlag af mere harmoniserede EU-hvidvaskregler. En sådan EU-hvidvasktilsynsmyndighed kan skabe betydelig merværdi i forhold til det eksisterende samarbejde og allerede vedtagne og gennemførte initiativer på området, herunder styrke samarbejde og koordination i den grænseoverskridende indsats mod hvidvask og terrorfinansiering. Kommissionens forslag til EU-hvidvasktilsynsmyndighed er generelt godt og balanceret.

Regeringen støtter, at det fælles tilsyn bliver stærkt og effektivt, herunder indebærer et stærkt samarbejde med nationale myndigheder, hvor en række finansielle forpligtede enheder på tværs af det indre marked kan komme under myndighedens direkte tilsyn, afstemt med de ressourcer, som myndigheden har til rådighed. Udvælgelsen af forpligtede enheder til myndighedens direkte tilsyn skal baseres på en vurdering af, hvor risikoen for hvidvask og terrorfinansiering er størst (risikobaseret tilgang), samt gennemsigtige kriterier, så der skabes gennemsigthed for myndigheder, forpligtede enheder mv. Kommissionens forslag til rammebetingelser for udvælgelsen af forpligtede enheder til direkte tilsyn støttes generelt.

Regeringen støtter, at det fælles tilsyn organiseres på en måde, så det er i stand til at træffe beslutninger, som er hurtige og effektive i indsatsen mod hvidvask og terrorfinansiering. En organisering af det fælles tilsyn med et almindeligt råd, som træffer generelle beslutninger, og hvor alle EU-landes nationale myndigheder er repræsenteret, og en bestyrelse, som træffer individuelle afgørelser, og hvor myndighedens formand og faste medlemmer er repræsenteret, støttes generelt. Det er samtidig vigtigt, at myndighedens direkte og indirekte tilsyn og samarbejde med de nationale tilsynsmyndigheder og FIU'er organiseres på en måde, der sikrer inddragelse af de nationale myndigheders viden og erfaring, herunder i individuelle afgørelser, hvilket vil styrke hvidvaskbekæmpelsen givet disse myndigheders kendskab til lokale forhold. Regeringen støtter generelt Kommissionens forslag til organisering af myndigheden.

Regeringen støtter en mere ensartet og detaljeret regulering på hvidvaskområdet ved at omdanne dele af hvidvaskdirektivet til en forordning, idet det generelt ikke må medføre lempeligere danske regler på hvidvaskområdet. Regeringen finder det generelt vigtigt, at der skabes størst mulig klarhed om reglerne i de primære retsakter. Kommissionens forslag imødekommer en mere harmoniseret regulering, bl.a. ved at omdanne dele af det eksisterende hvidvaskdirektiv til en forordning, og støttes generelt. Det er vurderingen, at forslaget generelt gør det muligt at opretholde de ambitiøse danske regler på området, som går videre end det eksisterende direktiv, idet det dog skal analyseres nærmere i forhold til enkelte tiltag (fx det danske forbud mod 500-euro sedlen).

Regeringen vil arbejde for, at forslagene understøtter de finansielle virksomheders og andre forpligtede enheders mulighed for i højere grad at anvende teknologi. En effektiv og bred anvendelse af teknologi som led i overholdelsen af hvidvaskforpligtelserne kan indebære, at relevant viden og data deles mellem forpligtede enheder, men også mellem myndigheder og forpligtede enheder, hvilket bl.a. kan bidrage til at forbedre de forpligtede enheders risikoklassificeringer af kundeforhold. Kommissionens forslag vurderes at kunne styrkes på dette område.

Regeringen vil desuden arbejde for, at reglerne generelt skal være proportionale og udformes på en måde, som tager hensyn til forpligtede enheder og kunders størrelse og risiko for hvidvask og potentielle byrder forbundet med at efterleve reglerne; det gælder f.eks. frivillige foreninger. Ligeledes skal reglerne udformes, så de begrænser administrative byrder målt op mod formålet med reglerne. Kommissionens forslag vurderes at kunne styrkes med proportionalitetsbetragtninger.

Regeringen støtter indførelse af EU-loft for modtagelse og betaling af kontanter. Regeringen vil i den forbindelse arbejde for, at det bliver lavere end Kommissionens forslag på ca. 74.600 DKK (EUR 10.000) og i videst muligt omfang tilnærmer sig de nuværende danske regler indeholdende et loft på 20.000 DKK. Regeringen støtter Kommissionens forslag om, at EU-landene får mulighed for nationalt at indføre en lavere tærskel end det i forordningen fastsatte.

For regeringens uddybede holdning til forslagene i hvidvaskpakken henvises til grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 15. oktober 2021.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Konklusioner om strategiske prioriteter på hvidvaskområdet er forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 5. december 2019 og 4. november 2020.

Kommissionens handlingsplan på hvidvaskområdet fra maj 2020 er forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 19. maj 2020. Grund- og nærhedsnotat om handlingsplanen er oversendt 9. juni 2020.

Kommissionens kommende forslag om nye EU-tiltag på hvidvaskområdet er forelagt Europaudvalget 8. juli 2021 forud for ECOFIN 13. juli 2021 samt skriftligt forelagt forud for ekstraordinært ECOFIN 26. juli 2021.

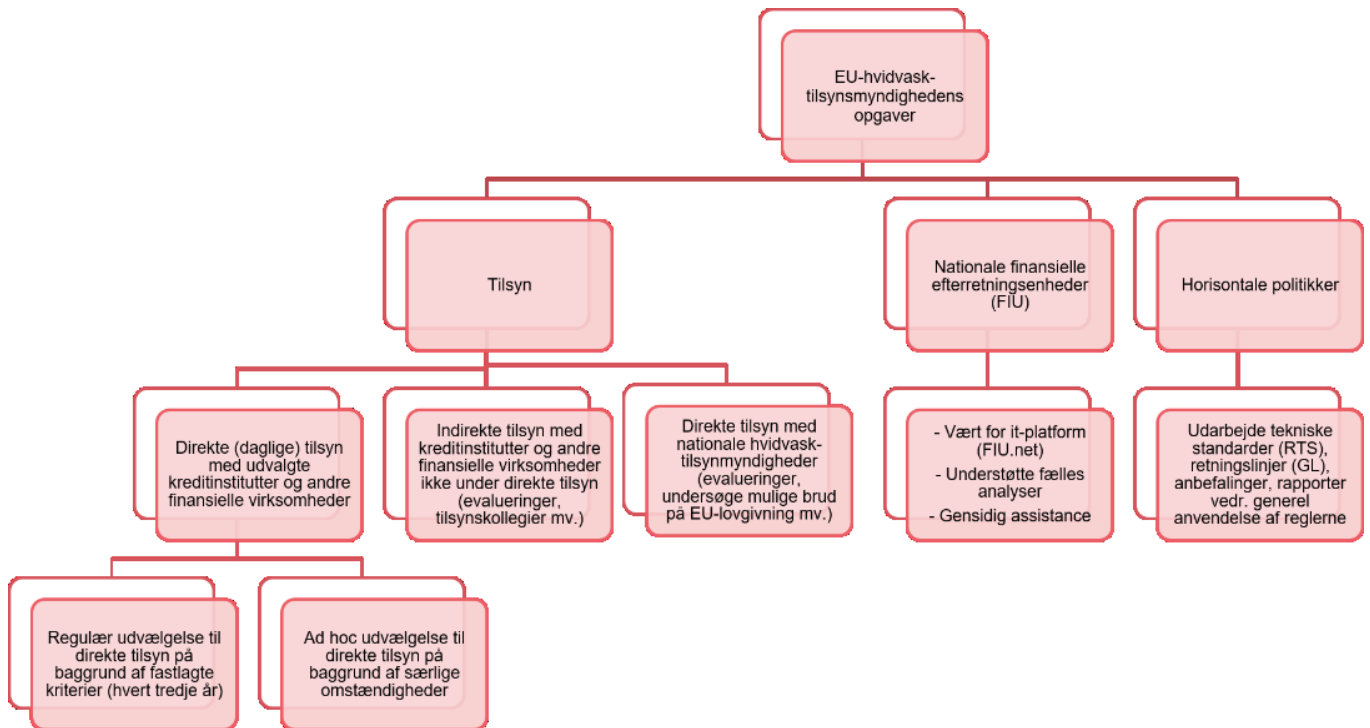
Grund- og nærhedsnotat om forslagene i hvidvaskpakken er oversendt til Folketingets Europaudvalg 15. oktober 2021.

Bilag 1: Kommissionens hvidvaskhandlingsplan, maj 2020 – den videre vej frem**Tabel 1****Kommissionens hvidvaskhandlingsplan, maj 2020 – den videre vej frem**

Tiltag	Instrument	Timing
1. Sikre effektiv implementering af eksisterende EU-lovgivning på hvidvaskområdet	Åbningskrivelser til EU-lande vedr. implementering af hvidvaslovgivning	Alle tiltag pågår
	Analyse af anvendelse af 4. hvidvaske direktiv	
	Arbejde på forbundethed af registre for reelle ejere af selskaber mv.	
2. Etablere harmoniserede EU-regler ("EU single rule book") på hvidvaskområdet	Landespecifikke anbefalinger vedr. hvidvask som led i det europæiske semester	Juli 2021
	Loggivningsforslag der skal:	
	<ul style="list-style-type: none"> - Identificere områder af reglerne der skal omdannes fra et direktiv til en forordning (og udgøre reglerne sammen med et revideret direktiv) - Opstille nye områder der skal reguleres på EU-niveau - Identificere områder med behov for ændring i lyset af anden EU-lovgivning 	
3. Etablere en fælles EU-tilsynsmyndighed på hvidvaskområdet	Loggivningsforslag	Juli 2021
4. Etablere en støtte- og samarbejds mekanisme for finansielle efterretningsenheder (FIUs)	Loggivningsforslag	Juli 2021 (lovforslag)
	Overførsel til Kommissionen af teknisk håndtering af samarbejdsnetværket FIU.net	Overførslen er gennemført.
5. Gennemføre EU-lovgivning om strafferetlige sanktioner og informationsudveksling	Etablere i regi af Europol europæisk center for kriminalitetsbekæmpelse ("European Economic and Financial Crimes Centre" – EFECC)	2. kvartal 2020 (EFECC)
	Retningslinjer om offentlige og private partnerskaber	
	Overvåge EU-landenes transponering af EU-lovgivning og implementering af strafferetlige sanktioner og samarbejde om kriminalitetsefterforskning	
6. Styrke den internationale dimension af EU's rammer for hvidvaskbekæmpelse	Muligheder for at styrke hjemlig og grænseoverskridende informationsudveksling mellem kompetente myndigheder	Metode vedr. tredjelande er trådt i kraft i maj 2020
	Revideret metode fra Kommissionen for at identificere højrisikotredjelande vedr. hvidvask	
	Delegerede retsakter	

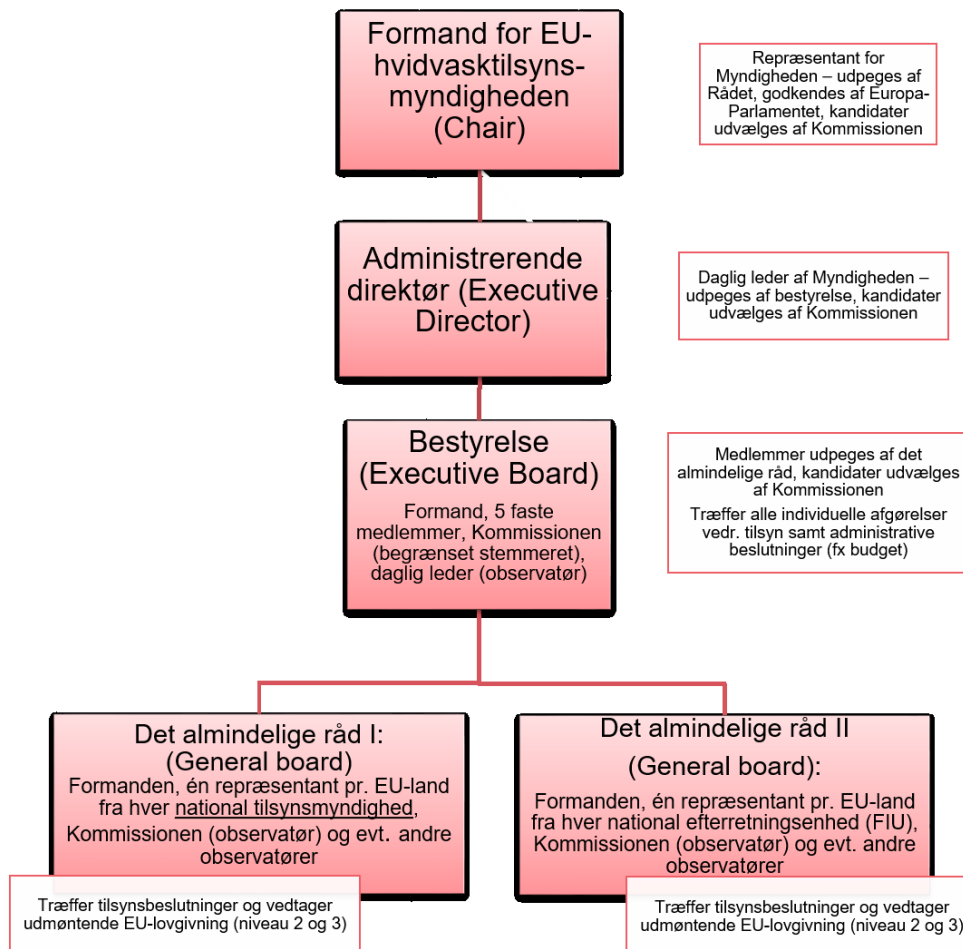
Kilde: Kommissionens handlingsplan af 7. maj 2020.

Bilag 2: EU-hvidvasktilsynsmyndighedens opgaver

Kilde: Kommissionen.

Bilag 3: EU-hvidvasktilsynsmyndighedens organisering

Kilde: Kommissionen.

Bilag 4: Udvælgelsen af virksomheder til direkte tilsyn

Udvælgelsen af kreditinstitutter og andre finansielle virksomheder til direkte tilsyn sker på grundlag af fastlagte rammebetingelser. Disse rammer indebærer, at myndigheden hvert tredje år foretager en vurdering af de forpligtede enheder ud fra følgende krav:

- a) Kreditinstitutter som er etableret i mindst syv EU-lande, herunder via filialer eller datterselskaber,
- b) Andre finansielle virksomheder, fx udbydere af betalingstjenester, pensions- og forsikringsselskaber, investeringsselskaber og valutavekslingsvirksomheder, som er etableret eller opererer via datterselskaber eller filialer i mindst to EU-lande og samtidig opererer i mindst ti EU-lande i alt, herunder via filialer, datterselskaber, via agenter eller ved direkte levering af tjenesteydelser.

Finansielle virksomheder, der opfylder et af ovenstående krav, skal herefter risikoklassificeres ud fra virksomhedens iboende risici, som enten lav, mellem, mellemhøj eller høj risiko for hvert EU-land, de opererer i. Iboende risici er risici, der naturligt følger af virksomhedens forretningsmodel, og den vurderes bl.a. på baggrund af virksomhedens produkttyper, kundetyper og markeder/geografiske områder. Myndigheden skal udarbejde en metode til klassificeringen af den iboende risiko.

På baggrund af omfanget og geografisk placering af kreditinstitutterne og andre finansielle virksomheders aktiviteter og ud fra risikoklassificeringen udvælger myndigheden forpligtede enheder til direkte tilsyn ud fra følgende kriterier:

Kreditinstitut: Ethvert kreditinstitut, der er risikoklassificeret som havende en høj iboende risikoprofil i mindst fire EU-lande (af de mindst syv lande, hvor den er etableret), og som har været under tilsyn eller anden offentlig efterforskning for væsentlige overtrædelser af den europæiske hvidvasklovgivning i mindst ét af disse EU-lande inden for de seneste tre år, betragtes som en udvalgt forpligtet enhed.

Andre finansielle virksomheder: Enhver finansiell virksomhed, der opfylder begge de to følgende kriterier, betragtes som en udvalgt forpligtet enhed hvis: Virksomheden er risikoklassificeret som havende en høj iboende risiko i mindst ét EU-land, hvor den er etableret, eller hvor den opererer via datterselskaber eller filialer (af de mindst ti EU-lande, hvor den er etableret/opererer i). Derudover er den risikoklassificeret som havende en høj iboende risiko i mindst fem andre EU-lande, hvor den opererer via direkte levering af tjenesteydelser eller via et netværk af agenter (af de mindst ti EU-lande, hvor den er etableret/opererer).

Derudover kan myndigheden i særlige tilfælde anmode Kommissionen om at træffe afgørelse om at udvælge andre finansielle virksomheder til direkte tilsyn, uanset ovennævnte kriterier ikke er opfyldt. Det vil kræve, at myndigheden vurderer, at der er en risiko for, at den pågældende forpligtede enhed systematisk er ude af stand til

at efterleve krav, og hvor det nationale hvidvasktilsyn ikke er i stand til at træffe hurtige og effektive imødegående tiltag.

Idet forslaget endnu ikke er vedtaget, og idet det udestår, at myndigheden udarbejder en metode til klassificeringen af den iboende risiko, vides det endnu ikke endeligt, hvilke kreditinstitutter og andre finansielle forpligtede enheder, herunder danske finansielle virksomheder, der vil blive underlagt myndighedens direkte tilsyn.